This is a digital copy of a book that was preserved for generations on library shelves before it was carefully scanned by Google as part of a project to make the world's books discoverable online.

It has survived long enough for the copyright to expire and the book to enter the public domain. A public domain book is one that was never subject to copyright or whose legal copyright term has expired. Whether a book is in the public domain may vary country to country. Public domain books are our gateways to the past, representing a wealth of history, culture and knowledge that's often difficult to discover.

Marks, notations and other marginalia present in the original volume will appear in this file - a reminder of this book's long journey from the publisher to a library and finally to you.

Usage guidelines

Google is proud to partner with libraries to digitize public domain materials and make them widely accessible. Public domain books belong to the public and we are merely their custodians. Nevertheless, this work is expensive, so in order to keep providing this resource, we have taken steps to prevent abuse by commercial parties, including placing technical restrictions on automated querying.

We also ask that you:

+ *Make non-commercial use of the files* We designed Google Book Search for use by individuals, and we request that you use these files for personal, non-commercial purposes.

+ *Refrain from automated querying* Do not send automated queries of any sort to Google's system: If you are conducting research on machine translation, optical character recognition or other areas where access to a large amount of text is helpful, please contact us. We encourage the use of public domain materials for these purposes and may be able to help.

+ *Maintain attribution* The Google "watermark" you see on each file is essential for informing people about this project and helping them find additional materials through Google Book Search. Please do not remove it.

+ *Keep it legal* Whatever your use, remember that you are responsible for ensuring that what you are doing is legal. Do not assume that just because we believe a book is in the public domain for users in the United States, that the work is also in the public domain for users in other countries. Whether a book is still in copyright varies from country to country, and we can't offer guidance on whether any specific use of any specific book is allowed. Please do not assume that a book's appearance in Google Book Search means it can be used in any manner anywhere in the world. Copyright infringement liability can be quite severe.

About Google Book Search

Google's mission is to organize the world's information and to make it universally accessible and useful. Google Book Search helps readers discover the world's books while helping authors and publishers reach new audiences. You can search through the full text of this book on the web at `http://books.google.com/`

KC
19522
NEDL TRANSFER
HN 6D6G

ALLI TRYGG-HELENIUS

TOIVON LIITON OPAS

Digitized by Google

Digitized by Google

Digitized by Google

Digitized by Google

ALLI TRYGG-HELENIUS

TOIVON LIITON OPAS

TOINEN PAINOS

HELSINGISSÄ 1905
RAITTIUDEN YSTÄVÄT

Digitized by Google

Kc 19522

Painoasiamiehen hyväksymä
Helsingissä 8 p:nä Helmikuuta 1905.

HARVARD
UNIVERSITY
LIBRARY
SEP 30 1963

HELSINKI 1905
K. F. BÄCKMANIN KIRJAPAINO.

Digitized by Google

Esipuhe ensi painokseen.

Päästäessäni korjausluvun luettuani painoon tämän „Oppaan" sallittanee minunkin joku sana sanoa.

Tiedän että kirja on vuosien työn ja hartaiden rukousten tulos. Monta on harrastusta aikojen kuluessa ollut sen tekijällä, mutta yhä enemmän on hänen harrastuksensa keskittynyt lasten raittiusopetukseen, sillä hän on vakuutettu, ettei parempaa ja onnellisempaa ihmiskuntaa, jollaista hyviä asioita ajettaessa uneksitaan, voida ajatella yhteydessä alkoholiliikkeen kanssa, ja varmimmaksi keinoksi tämän kaikkea edistystä jarruttavan liikkeen lopettamiseksi katsoo hän raittiusopetusta. Tekijä on tässä kirjassa koettanut paraansa antaa. Siksi sitä on kauvan saatu odottaakin, sillä hän on pelännyt, ettei se tarpeeksi hyvin voisi palvella tärkeätä asiata, ja on senvuoksi ehkä liiaksikin epäröinnyt.

„Band of Hope Manual", josta ensinnä aiottiin vain mukailtu käännös saada aikaan, ei meidän oloihimme sopinut. Oli uusi kirja luotava, joskin mainitusta teoksesta oli paljon hyötyä ja johtoa.

Ei saisi löytyä ainoatakaan raittius- tai muuta edistysseuraa, ei ainoatakaan nuorten miesten tai nuorten naisten kristillistä yhdistystä, jonka yhteydessä ei olisi Toivon Liittoa. Kaikki ne tässä kirjassa löytävät tarpeellisia ohjeita. Mutta sitä paitsi luulisin, että tästä „Oppaasta" on hyötyä täysikasvuistenkin raittiusseurain johtomiehille niillä paikoin, missä vähemmän tietoja ja kokemusta saaneet ovat pakotetut päivän kuormaa ja hellettä kantamaan, hyvällä tahdollaan korvaten sen mikä muussa ehkä puuttuu. Paljon on näet kirjassa yleisiäkin neuvoja.

Kirjan arvoa lisää sekin seikka, että suomentaja rouva Mandi Granfelt on kääntäessään monesta tärkeästä asiasta huomauttanut ja että tohtori M. Johnsson on siitä antanut edullisen lausunnon.

Jumala kirjasta ja tärkeätä raittiusopetustyötä siunatkoon!

Matti Helenius.

Digitized by Google

Digitized by Google

Johdanto.

Edellytämme että jokainen, joka hankkii tämän kirjasen itselleen, on täysin vakuutettu lasten raittiusopetuksen suuresta merkityksestä taistelussa juoppoutta ja juomatapaa vastaan. Sentähden emme tässä ryhdykään esittämään syitä tällaisen opetuksen tarpeellisuuteen *). Tämän kirjasen tarkoitus on vain antaa neuvoja ja ohjeita kaikille niille, jotka haluavat työskennellä raittiusopetuksen hyväksi ja Toivon Liittojen aikaansaamiseksi. Erittäin suotavaa näet olisi, että missä tähän asiaan ryhdytään, työ järjestettäisiin niin hyväksi kuin suinkin, jotta siitä siten voisi tulla mahdollisimman hyvät tulokset. Ehkäpä näistä neuvoista voi myös olla jonkun verran hyötyä niillekin, jotka jo ennestään työskentelevät lasten raittiusopetuksen alalla.

Heti alussa on meidän huomautettava, että tällaista lasten raittiustyötä tietystikin täytyy eri paikkakunnilla sekä alkaa että jatkaa eri tavalla aina sen mukaan, kuin olosuhteet ja käytettävinä olevat varat myöntävät. Älköön sentähden kukaan tätä työtä harrastava henkilö peljätkö ryhtyä toimeen, vaikkei hänen paikka-

*) Niille, jotka asiata vielä eivät tunne tahi haluavat siihen entistä tarkemmin tutustua, suosittelemme kirjasia: Minkä vuoksi nuorisolle on raittiusopetusta annettava? kirj. Alli Trygg-Helenius, (hinta 20 p.); Mitä vaaditaan Toivon Liiton opettajalta? kirj. Mandi Granfelt, (hinta 10 p.); Toivon Liitto-työstä maalaisoloissa, kirj. Maiju Helenius, (hinta 10 p.) ja Kolme puhetta lapsille, kirj. M. Gt., (hinta 30 p.). Näitä samoin kuin muitakin raittiuskirjoja tilataan osotteella: Raittiuden Ystävät, Helsinki.

Digitized by Google

kunnallaan työtä heti voitaisikaan alkaa niin laajassa muodossa, kuin tässä kirjasessa on esitetty. Monella paikkakunnalla on työ alotettu peräti vaatimattomalla tavalla. On ollut vain yksi tai pari asiata harrastavaa henkilöä, joiden on ollut pakko toimia yksinään ilman sanottavia apuneuvoja. Miltei ainoat auttajat, mitä heillä on ollut, ovat heidän perustamiinsa Toivon Liittoihin kuuluvat vanhemmat pojat ja tytöt. Ryhtyköön sentähden jokainen, joka asian tärkeyden käsittää, Jumalan apuun turvaten rohkealla mielellä työhön ja tehköön työnsä määrätyn, edeltäpäin tehdyn suunnitelman mukaan; silloin asia tulee varmasti menestymään.

Mitä taas tulee tässä esitettäviin eri työ-aloihin, tahtoisimme huomauttaa, että niihin olisi ryhdyttävä vain sen mukaan, mikäli voimat ja olot myöntävät. Joka tapauksessa on paras ottaa työ-ohjelmaan vain niin paljo kuin hyvästi ja kunnollisesti voidaan suorittaa; parempi siis ryhtyä yhteen ainoaan asiaan ja suorittaa se hyvin, kuin huonosti ja hutiloimalla useampiin.

Digitized by Google

Ensimäinen luku.

Kuinka työ on pantava alulle.

Me otaksumme nyt olevamme paikkakunnalla, missä aiotaan ryhtyä raittiustyöhön lasten keskuudessa ja seuraamme askel askelelta niitä toimia, joihin tätä työtä alotettaessa asian alkuunpanijat voivat ryhtyä.

Kaikkein ensimäiseksi on paikkakunnalla saatava etenkin vanhemmille ja nuorison kasvattajille selväksi lasten raittiusopetuksen merkitys ja se tapa, jolla opetusta tullaan antamaan. Täten heissä toivottavasti saadaan heräämään a s i a n h a r r a s t u s t a. Tämä on tarpeellista jo siitäkin syystä, että raittiusopetus tulee pääasiassa annettavaksi ulkopuolella kouluja, joten lasten on saatava vanhemmiltaan ja kasvattajiltaan lupa käydä kokouksissa, joissa opetusta annetaan. Sitä paitsi voidaan tällä tavoin saada apulaisia työhön, jos niitä ei vielä ole tiedossa riittävää määrää.

Oikeata käsitystä asiasta saadaan levitetyksi parhaiten siten, että sitä kaikilta eri puoliltaan selitetään julkisessa kokouksessa, johon yleisö on kutsuttava. Jos paikkakunnalla on raittiusseura, kutsuu tämä luonnollisesti kokoon yleisön. Muussa tapauksessa tulee jonkun muun yhdistyksen, joka sääntöjensä nojalla saa julkisia kokouksia pitää, tämä tehdä.

Kokouksessa on pidettävä e s i t e l m ä siitä, m i k s i nuorisolle on opetettava raittiutta, ja suositellaan apuna käytettäväksi kirjasta: »Minkä vuoksi nuorisolle on

Digitized by Google

raittiusopetusta annettava?«, joka esitelmä on kirjoitettu juuri tällaisia tilaisuuksia varten ja joka muun puutteessa voidaan kokonaisuudessaan lukea.

Muuta ohjelmaa kuin tämä esitelmä ja kaunista laulua tuskin tässä ensimäisessä kokouksessa tarvitaan, sillä muuta ehkä ei ennätetäkään. Varsin tärkeätä on vain, että esiintyjät ovat hyvin valmistaneet esitettävänsä. Esitelmä on mieluimmin pidettävä vapaasti ja on siis opittava niin hyvin ulkoa, ettei mikään epäröiminen tahi epäselvyys tule haittaamaan tahi ikävystyttämään esitystä. Harjoituksen vuoksi lukekoon esitelmänpitäjä sanottavansa ääneen itsekseen useampia kertoja ja harjoitelkoon myöskin käyttämään oikeata äänenpainoa, niin että joka kohta voi vaikuttaa selvästi ja vakuuttavasti.

Asialle olisi varmaan eduksi, jos paikkakunnan kirkkoherra tahi muu papistoon kuuluva alkaisi kokouksen rukouksella. Jos heitä ei voida saada mukaan, voi joku muu yleisesti kunnioitettu henkilö pitää rukouksen ja lukea jonkun sopivan raamatun kohdan, jossa puhutaan raittiudesta tahi juoppouden vastustamisesta, niinkuin esim. San. 23: 29—35; Room. 13: 11—14; 1 Kor. 8; San. 1: 7—14 y. m.

Esitelmän jälkeen kehotetaan vanhempia ja holhoojia — jos se heistä on lapsille hyödyksi ja siunaukseksi — lähettämään lapsensa lastenkokoukseen, joka on pidettävä seuraavana tahi seuraavina päivinä. Samoin kehotetaan niitä saapuvilla olevista, jotka tavalla tahi toisella tahtovat olla työssä avullisina, kokouksen jälkeen jäämään sopimaan alotettavan työn yhteydessä olevista asioista. Kokouksen loputtua sopii myöskin kaupitella yleisölle kirjasia, esim. äskenmainittua esitelmää y. m. Kokouksen on sopiva päättää virrellä ja rukouksella. Koska luultavasti aika on siksi myöhäinen, ettei mitään varsinaista keskustelua jälkeen jääneiden kanssa voida alottaakaan, on paras vain sopia siitä, missä ja milloin kaikki työhön halukkaat

Digitized by Google

kokoontuvat neuvottelukokousta pitämään. Heitä, samoin kuin lasten vanhempia, pyydetään saapumaan myöskin ensimäiseen lastenkokoukseen.

Tällaisten kokousten ilmoittamista varten sopisi tilata Raittiuden Ystäviltä Helsingissä näitä tilaisuuksia varten painetuita suuria ilmoituksia, jotka maalla naulataan pitäjäntuvan seinälle, kirkon ja kauppapuotien läheisyyteen ja ylipäätään sellaisiin paikkoihin, missä paljon väkeä liikkuu. Samoin voi ostaa Raittiuden Ystävien painattamia, pieniä ilmoituksia annettaviksi kansakoululapsille, jotka saavat viedä ne koteihinsa. Kaupungissa taas sopii panna kokouksesta ilmoituksen paikkakunnan sanomalehteen ja Raittiuden Ystävien suuri ilmoitus on pantava sopiviin paikkoihin nähtäväksi; samaten voidaan myös pieniä ilmoituksiakin jakaa lapsille. Ilmoituksiin pannaan tietysti kokouksen aika ja paikka ja suuriin myöskin esiintyjäin nimet.

Suurten ilmoitusten sisällys on seuraavalla sivulla.

Pienten ilmoitusten sisällys on seuraava:

KOKOUS.

Vanhempia, kasvattajia ja nuorison ystäviä pyydetään ystävällisesti saapumaan

Kokoukseen,

jossa neuvotellaan eräästä tärkeästä, nuorisomme kasvatusta koskevasta asiasta.

Kokous pidetään ..... kuun ..... p. 19.....

....

— LAULUA, ESITELMÄ y. m. —

Kaikki tervetulleita!

Digitized by Google

Pahaa on helpompi varoa, kuin korjata.

Nuorna vitsa väännettävä.

Raittiusyhdistys

.....

pitää

..... päivänä ..... kuuta 19.....

yleisen kokouksen

.....

jossa käsitellään nuorison raittiusopetusta ja Toivon Liittojen perustamista.

OHJELMA:

Laulua.
Lausuntoa.
Esitelmä: „Minkä vuoksi nuorisolle on annettava raittiusopetusta?“ pitää .....

.....

Lasten raittiusopetuksen ja Toivon Liittojen tarkoitus on vanhempien ja holhoojien avulla kasvattaa lapsia ja nuorisoa karttamaan kaikkien juovutusjuomien käyttämistä, niin että he myöhemmällä iällään voisivat välttää juoppouden ja kaiken sen pahan, mikä siitä seuraa. Erittäinkin vanhempia, opettajia ja muita nuorison ystäviä pyydetään saapumaan kokoukseen.

Kokous alkaa täsmälleen k:lo .....

Pääsy maksuton.

Kun pelastamme lapset tänään, olemme huomenna pelastaneet kansan.

Digitized by Google

Toinen luku.

Ensimäinen lastenkokous.

Kun tästä kokouksesta on ilmoitettu täysikasvuisten kokouksessa ja myöskin kouluissa, jos sellaisia on olemassa, ei muuta tarvita; on vain pidettävä huolta siitä, että lapsia varten on riittävästi tilaa ja että kaikki pääsevät istumaan, sillä jos lasten on pakko seisoa, käyvät he rauhattomiksi ja häiritsevät kokouksen menoa. Maaseuduilla tätä ehkei tarvitse peljätä yhtä paljo kuin kaupungeissa, joissa lasten kokouksia aina on huolellisemmin valmistettava. Etenkin suuremmissa kaupungeissa on kokoukseen kutsuttava vain määrätyt koululuokat tahi lapsia määrätyltä kaupungin alueelta. Semmoisissa oloissa on parasta antaa lasten edeltäpäin hakea pääsylippuja tahi jakaa sellaisia koulujen kautta tahi muulla sopivalla tavalla. Sillä muuten voi kokoukseen tulvailla lapsia liiaksi tahi voi sinne tulla vallattomia poikia häiriötä tekemään; semmoisissa tapauksissa ei kokouksesta voi olla toivottua hyötyä ja vaikutusta. Lippuja jakamalla saadaan myöskin selville, kutka ovat saapuvilla, joten toisen kerran toimeenpantavaan »ensimäiseen kokoukseen« voi kutsua toisia lapsia.

Tässä ensimäisessä kokouksessa, samoin kuin kaikissa seuraavissa, on pidettävä erityisen tärkeänä, että lapset noudattavat hyvää, sanokaamme a n k a r a a järjestystä. Paras on sentähden — nämä ystävälliset neuvot annetaan tietysti vain niille, jotka eivät ennen

Digitized by Google

ole pitäneet lastenkokouksia tahi opettaneet kouluissa — heti kokouksen alussa ystävällisesti, mutta vakavasti huomauttaa lapsille, että heitä on kutsuttu tänne oppimaan jotain hyvää ja hyödyllistä, josta heillä tulevaisuudessa voi olla suurta siunausta, iloa ja hyötyä, mutta etteivät he tietysti voi oppia eli ymmärtää mitään, jos eivät ole hiljaa ja tarkkaavaisia. Ja kun ei kenenkään ole pakko tulla kokoukseen tahi jäädä sinne, kehotetaan jokaista, joka ei vapaasta tahdosta aio käyttäytyä hyvin, lähtemään pois ennen kokouksen alkua. Odotetaan hetkinen, jotta nähtäisiin, haluaako joku ehkä poistua. Sitte sanotaan lapsille: »Kaikki, jotka nyt ovat jääneet tänne, ovat siis sitoutuneet olemaan hiljaa ja tarkkaavaisia.« Jos joku lapsista sittenkin sattuisi aikaansaamaan häiriötä, viitataan vain kokouksen alussa tehtyyn sopimukseen. Sanotaan esim.: »Millä ehdoilla saivat lapset jäädä tänne kokouksen ajaksi?« Vastaus: »Sillä ehdolla, että jokainen ottaisi istuakseen ihan hiljaa ja tarkasti seuratakseen opetusta.« — »Mitä niiden tuli tehdä, jotka eivät tähän suostuneet?« — »Poistua.« — »Siis on se lapsi rikkonut sopimuksen, joka on jäänyt tänne, mutta ei ole ollut siivosti.«

Kokous alkaa virrellä ja rukouksella, jonka jälkeen pidetään lyhyt esitelmä siitä, »minkätähden lastenkin tulee ottaa osaa siihen suureen työhön, johon raittiuden ystävät koko maailmassa niin innokkaasti ovat ryhtyneet«. Tämän esitelmän tahi alkupuheen ei pitäisi kestää kauvemmin kuin korkeintaan 10 min. Johtona tähän voi käyttää otteita kirjasesta: »Kolme puhetta lapsille«, kirj. M. Gt.

Tämän jälkeen seuraa raittiusopetustunti. Sen, joka ei ennen ole antanut raittiusopetusta lapsille, tulee johtonaan käyttää erityisiä oppikirjoja, joista Raittiuden Ystävät antavat tietoa. Pääasia on, että esitelmään kuuluu paljon havaintovälikappaleita, jotka tekevät opetuksen vilkkaaksi, vaihtelevaksi

Digitized by Google

ja havainnolliseksi, niin että täysikasvaneetkin heti ensi kerralla mieltyvät siihen.

Jos opettajana toimiva henkilö ei ole varsinainen opettaja tahi muutoin opettamiseen tottunut, on paras että hän edeltäpäin tarkoin läpikäy ja punnitsee joka kysymyksen. Sitä paitsi sopisi hänen pitää ensin pienemmälle lapsijoukolle pari harjoitustuntia, jolloin hän myös tekisi kaikki ensimäiseen luentoon kuuluvat kokeet, jotta kaikki sujuisi hyvin suurempaa lapsilaumaa opettaessa ja jotta kaikki tässä ensimäisessä kokouksessa tekisi hyvän vaikutuksen aikuisiinkin, jotka tietysti ovat ankarampia arvosteluissaan kuin lapset. Tietysti voi sittekin tapahtua, että opettaissa täytyy poiketa tekemästään suunnitelmasta lasten odottamattomien vastausten takia. Mutta helpompi on siinä tapauksessakin pitää kiinni alkuperäisestä suunnitelmasta, jos on edeltäpäin tarkoin valmistautunut.

Opetuksen jälkeen muistutetaan lapsille, että kysyvät vanhemmiltaan, saavatko toistenkin tulla tällaisiin kokouksiin. Sen jälkeen ilmoitetaan seuraavan lastenkokouksen aika ja paikka. Useammat lapset saavat vuoron mukaan kertoa milloin ja missä se pidetään, jotta asia painuisi mieleen. Lopuksi päätetään kokous virrenveisuulla ja rukouksella.

Digitized by Google

Kolmas luku.

Avustajien ensimäinen kokous.

Kun asiaa näin on valmistettu, kokoontuvat kaikki, jotka aikovat olla työssä avullisina.

Esitelmässä: »Minkä vuoksi nuorisolle on raittiusopetusta annettava?«, joka pidettiin täysikasvuisten ensimäisessä kokouksessa, selitettiin tosin kyllä tämän työn tarkoitus ja toteuttamistavat. Mutta kun pitkästä esitelmästä harvoin jää muistiin kaikki yksityiskohdat, on parasta että se, joka kutsuu kokoon avustajat, vielä kerran lyhykäisesti johtaa heille mieleen pääkohdat toiminnasta jotakuinkin tähän tapaan:

Nuorisolle on o p e t u k s e n k a u t t a annettava t i e t o j a juovuttavien juomien luonnosta, niiden vaikutuksesta ihmisen sekä ruumiiseen että sieluun, niiden vaikutuksesta yksityisen ja kansan talouteen j. n. e.

Tällaisien t i e t o j e n kautta varotetaan lapsia juovuttavien juomien käyttämisestä. Mutta kun Toivon Liittojen tarkoitus myöskin on k a s v a t t a a lapsia k ä s i t t ä m ä ä n ja r a k a s t a m a a n sitä ylevää a a t e t t a, joka on kaiken raittiustyön perustuksena, nimittäin isänmaan ja koko ihmiskunnan pelastaminen juovutusjuomien hirmuvallasta, niin täytyy lapsille näissä kokouksissa tarjota muutakin kuin tieteellisiä tosi-asioita alkoholin vaikutuksista. Heille on kerrottava mieltä ylentäviä kohtia tästä vapautustaistelusta, jotta hekin innostuisivat kerran toimimaan samalla tavoin; runojen,

Digitized by Google

laulujen ja leikkien kautta on suuri ja rikas raittiusaate valaistava heille niin, että tutustuvat eri taistelutapoihin, jotka voivat viedä lopulliseen voittoon. Toivon Liiton kasvatuksellisen työn tarkoitus on siis kahtalainen: tietojen antaminen ja rakkauden herättäminen asiaan. Molemmat ovat tärkeitä; ei kumpaistakaan saa laiminlyödä, sillä siinä tapauksessa on työ yksipuolista ja puolinaista. Tiedot ilman rakkautta ja lämpöä eivät tunkeudu luonteen pohjalle, eivätkä tuota raittiustyölle niitä raittiita työvoimia, joita se aina tarvitsee; into ilman tietoja sammuu ja kuolee, se ei kestä kiusauksissa. Joka paljaalle innostukselle rakentaa, ei laske sellaista perustusta, joka viettelyksissä kestäisi.

Mutta ei ole siinä kyllä, että lapsi jonkun kerran tahi jonkun vuoden käy näissä kokouksissa, vaan on tarpeellista, että hän pitemmän ajan kuluessa on Toivon Liiton vaikutuksen alaisena. Lapsen herkästä mielestä riippuu, että hän näissä kokouksissa käydessään käsittää siellä esitettyjen totuuksien tärkeyden, mutta kun hän jää Toivon Liiton yhteydestä pois, voivat toisaaltapäin tulevat, toisinaan sangen voimakkaat vaikutukset saada hänet unohtamaan nämä totuudet. Toivon Liiton pitempiaikainen vaikutus on sentähden varsin tarpeellinen vastapainoksi sille vaikutukselle, mikä tietysti on vielä varsin yleisellä mielipiteellä juovutusjuomien käyttämisen tarpeellisuudesta ja luvallisuudesta. Amerikan ja Englannin Toivon Liitoissa on pyritty ja päästy siihen, että lapset käyvät Toivon Liitoissa 10—16 ikävuoteen eli siksi kuin pääsevät aikuisten raittiusyhdistysten jäseniksi, ja siihen on meilläkin pyrittävä. Hyvä on, että avustajat käsittävät tämänkin alusta asti, sillä silloin selviää myöskin kuinka tärkeätä on, että tehdään tyynesti työtä tarkoin määrätyn suunnitelman mukaan.

Vasta kun tämä Toivon Liiton monipuolinen tarkoitus on selvillä, käsitetään myöskin, mikä merkitys

Digitized by Google

on kaikilla niillä erilaisilla työhaaroilla ja kasvatusvälikappaleilla, jotka nykyaikainen raittiusopetus on ottanut Toivon Liittojen ohjelmaan.. Silloin täytyy tunnustaa, että ne ovat kaikki yhtä tärkeitä. Laulu ja leikki eivät ole vain houkutuskeinoja, jotka vetävät lapsia kokouksiin, vaan yhtä oikeutettuja kuin itse esitelmät. Ja kun tämä on selvillä, ei mielivaltaisesti oteta esitettäviksi mitä leikkejä, lauluja tai runoja tahansa, vaan olłaan niiden valinnassa yhtä tarkkoja kuin esitelmien valmistuksessa. Kaikki avustajat tulevat täten näkemään erilaiset tehtävänsä oikeassa valossaan. Sillä henkilöllä, joka johtaa laulua tahi leikkejä tahi harjottelee runojen lausumista, on siten yhtä vastuunalainen tehtävä kuin esitelmän pitäjälläkin.

Sittenkuin avustajien kokoonkutsuja on esittänyt nämä seikat ynnä muuta, mitä tarpeelliseksi näkee, ryhdytään kokouksen varsinaiseen tehtävään, jota seuraavassa luvussa esitetään.

Digitized by Google

Neljäs luku.

Työjärjestyksen laatiminen.

1. Kaikki ne, jotka toimihenkilöinä tahtovat ottaa osaa tähän työhön, muodostavat Toivon Liiton komitean, jonka tulee liittyä johonkin paikkakunnalla toimivaan yhdistykseen, jolla on vahvistetut säännöt, esim. raittiusyhdistykseen, nuorten miesten tai nuorten naisten kristilliseen yhdistykseen, nuorisoseuraan j. n. e., taikka jos komiteassa on vähintäin 10 jäsentä, voi se liittyä itsenäisenä paikallisyhdistyksenä Raittiuden Ystäviin.

2. Kaikkien Toivon Liiton johtajien tulee olla ehdottomasti raittiita.

3. Liiton asioita hoitaa toimikunta, johon kuuluu puheenjohtaja, varapuheenjohtaja, sihteeri, rahastonhoitaja, kirjuri, kaksi kotonakävijää, kirjastonhoitaja ja kaksi varajäsentä.

4. Toimikunta kokoontuu kerran kuussa.

5. Kaikki tilit tehtäköön valmiiksi joulukuun lopussa.

6. Tammikuussa pidetään vuosikokous, jolloin sihteerin kertomus ja rahastonhoitajan tilit esitetään, uusi toimikunta valitaan ja muita Liiton toimintaa koskevia asioita käsitellään. Jos niin halutaan, voidaan tämä kokous yhdistää sen yhdistyksen vuosikokoukseen, jonka alaosastona Liitto on.

Jos seudulla on useampia Toivon Liittoja, on tarpeellista asettaa niille yhteinen keskustoimikunta.

Digitized by Google

Siihen kuuluvat eri Liittojen puheenjohtajat ja sihteerit, ja käsittelee se sellaisia asioita, jotka voivat olla yhteisiä kaikille yhdistyksille. Niinpä voi tämä keskustoimikunta hankkia kallishintaisempia opetusvälineitä, joita se sitte vuorotellen lainaa eri yhdistyksille, panna toimeen yhteisiä juhlia ja huviretkiä j. n. e. Tämä keskustoimikunta valitsee keskuudestaan puheenjohtajan, varapuheenjohtajan, sihteerin ja rahastonhoitajan. Kukin eri Liitto maksaa keskustoimikunnalle määrätyn vuosimaksun, joka sitten käytetään yhteisiin tarpeisiin. Mutta keskustoimikunnan on myöskin kartutettava tätä yhteistä rahastoa rahankeräyksiä, myyjäisiä y. m. s. toimeenpanemalla. Kaikkien keskustoimikuntien yhteisenä yhdyssiteenä ja tukena on Raittiuden Ystävien päätoimikunnan asettama Toivon Liiton toimikunta Helsingissä.

Digitized by Google

Viides luku.

Toivon Liiton toimikunnan eri jäsenten tehtävät.

Puheenjohtajan, jonka ei tarvitse olla kasvatusopillisen sivistyksen saanut henkilö, tulee mikäli mahdollista olla saapuvilla kokouksissa, alkaa, johtaa ja päättää ne, ilmoittaa milloin mikin numero ohjelmassa on suoritettava ja oikean hengen ja tunnelman aikaansaamiseksi sen ohella itsekin sanoa silloin tällöin joku sana, toimittaa kaikki tiedonannot läsnä-oleville j. n. e. Hänen tulisi mieluimmin olla paikkakunnalla hyvin tunnettu ja arvossa pidetty henkilö, joka sen kunnioituksen nojalla, mitä hän itse nauttii, voi hankkia luottamusta ja arvoa myöskin Liitolle. Puheenjohtajan poissa ollessa toimii varapuheenjohtaja hänen sijassaan. Molempien poissa ollessa hoitaa sihteeri heidän tehtäviään.

Sihteerin osalle tulee suurin työ ja vastuu; voipi sanoa että Liiton menestys kokonaan riippuu hänen kyvystään ja asianharrastuksestaan. Hänen tehtäviinsä kuuluu:

1. Tehdä työsuunnitelma puhujille eli opettajille. Jos joku näistä on estetty esiintymästä, on sihteerin hankittava hänelle sijainen tahi itse astuttava tilalle, jos ei ketään muuta ole saatavissa. Voidakseen suorittaa tällaista satunnaista työtä, on parasta, ettei

Digitized by Google

hänellä ole mitään säännöllistä opetustointa tahi esitelmien pitämistä.

2. Tehdä ohjelmat kokouksia varten, hankkia lauluja, sopivia runoja, kertomuksia, leikkejä y. m.

3. Pitää harjoitus- ja opetuskurssia ja kokouksia esitelmän pitäjille ja opettajille. Kukaan tottumaton älköön esiintykö, ennenkuin sihteeri hänen kanssaan on läpikäynyt kaikki, mitä on lapsille sanottava.

4. Tehdä vuosikertomus.

Useammilla Liitoilla voi olla yhteinen sihteeri, joka pitää huolta kaikkien ohjelmista, opettajista, havaintovälikappalten jakamisesta eri kokouksiin y. m. asioista. Luonnollisesti ei tämmöisen sihteerin tehtäviin kuuluisi säännöllinen kokouksissa käyminen. Hän vaan silloin tällöin kävisi tilapäisesti esitelmiä pitämässä Liitoissa.

Rahastonhoitajan tehtäviin kuuluu kassan ja opetusvälikappaleiden hoito, kaikemmoisten maksujen suorittaminen y. m.

Kirjurin tehtävänä on:

1. Laatia Liiton kokouksissa pöytäkirjat.

2. Pitää Liiton jäsenistä tarkka jäsenluettelo.

3. Jakaa lapsille järjestyssäännöt ja vanhempain lupaliput sekä kooţa lapsilta täytetyt lupaliput ja säilyttää ne.

4. Olla valvomassa, kun lapset allekirjoittavat raittiuslupauksensa.

5. Kussakin kokouksessa merkitä muistiin, ketkä lapsista olivat saapuvilla ja ilmoittaa kotonakävijöille, ketkä olivat poissa ja sopia heidän kanssaan, milloin näitä lapsia on käytävä tiedustelemassa.

6. Vuoden lopulla sihteerille antaa selonteko jäsenten luvusta ja kuinka monta ja kutka ovat olleet saapuvilla kokouksissa.

Kotonakävijät työskentelevät kirjurin johdolla; heidän toimenaan on käydä lasten vanhempien puheilla, selittää, mikä Liiton tarkoitus on ja siten hankkia lapsille lupa päästä sen jäseniksi. Monet van-

Digitized by Google

hemmat, jotka eivät ole suostuneet lasten pyyntöön, ovat kotonakävijöiden ystävällisen puhelun ja selitysten kautta kokonaan muuttaneet mielensä ja ruvenneet suosimaan asiaa. Kotonakävijöiden on myöskin saatava selville, mistä syystä lapset ovat olleet poissa kokouksista tahi opetustunneilta. Kotonakävijäin tehtävä vaatii suurta hienotuntoisuutta, kykyä ja tottumusta ihmisten kanssa seurustelemiseen ja keskustelemiseen. Jos yhdistys on suuri ja lapsia usein jää pois, täytyy kotonakävijöitä olla useampia, sillä muuten käy toimi liian rasittavaksi ja vie liiaksi aikaa.

K i r j a s t o n h o i t a j a hoitaa kaikkia yhdistyksen kirjoja, pitää luetteloa niistä, antaa niitä lainaksi, pitää kirjaa lainaajista, myy kirjasia ja sanomalehtiä ja muuta kirjallisuutta.

Tähän monilukuiseen toimikuntaan on vielä lisättävä eräs henkilö, nimittäin l a u l u n j o h t a j a eli o p e t t a j a. Tämän tehtävän voi kyllä suorittaa joku muukin toimikunnan jäsenistä, mutta siinä tapauksessa, etteivät nämä ole siihen kykeneviä, on hankittava erityinen henkilö tätä tärkeätä ainetta varten, jonka tulee olla elähyttävänä aineksena joka Toivon Liitossa. Sillä sopiva laulu joko ohjelmanumeron edellä tahi jälkeen antaa sille vasta oikean vaikutuksensa.

Kaikki nämä eri tehtävät voi tietysti y k s i a i n o a henkilö suorittaa, jos useampia ei ole saatavissa.

Toimikunta on tietysti aluksi väliaikainen, ja valitaan avustajien ensimäisessä kokouksessa. Toimikunta valitaan ensin kokonaisuudessaan ja se sitte keskuudestaan valitsee eri virkailijat. Toimikunnassa voi tietysti olla useampia tai harvempia jäseniä; tärkeätä on vain, että jokaisella on määrätty tehtävänsä. Sama henkilö voi hoitaa useampia tehtäviä, niinkuin esim. sihteerin ja kirjurin tai kirjurin ja kotonakävijän j. n. e. Niinkuin jo ennen mainittiin, on sellaisiakin paikkakuntia, missä yksi ainoa henkilö on hoitanut kaikki

Digitized by Google

nämä eri tehtävät. Kun toiminta muutenkin on ennätetty järjestää lailliselle pohjalle, valitaan vakinainen toimikuntakin, jolloin tietysti voi väliaikaisen toimikunnan ilman muuta muuttaa vakinaiseksi.

Kuudes luku.

Toivon Liiton säännöt.

1 §.

Toivon Liiton jäseniksi otetaan lapsia, jotka ovat täyttäneet 10 vuotta ja vapaasta tahdosta lupaavat noudattaa Liiton sääntöjä.

2 §.

Lapsi, joka haluaa yhtyä Liittoon, ilmoittautukoon kokouksessa puheenjohtajalle tahi jollekin muulle virkailijalle, jonka jälkeen hänen nimensä kirjoitetaan Liiton n i m i k i r j a a n. Hänen tulee käydä säännöllisesti kokouksissa määrätyn valmistusajan kuluessa ja vasta kun hän kokouksissa saadun opetuksen kautta tulee käsittämään ehdottoman raittiuden edun, saa hän tehdä raittiuslupauksen ja otetaan Liiton jäseneksi.

3 §.

Valmistusajan kuluttua saa jokainen lapsi Liiton kirjurilta pyytää kappaleen Liiton sääntöjä sekä vanhempien lupalipun, joista jälkimäinen vanhempien —

Digitized by Google

molempien tai jommankumman — nimikirjoituksella varustettuna tuodaan takasin kirjurille todistukseksi siitä, että lapsella on vanhempien suostumus yhtyessään Liiton jäseneksi. Samalle lipulle on painettuna Toivon Liiton lupaus, jonka lapsi itse allekirjoittaa.

4 §.

Senjälkeen otetaan lapsi Liiton jäseneksi, hänelle annetaan jäsenkortti, joka hänen tulee hyvin säilyttää, ja hänen nimensä kirjoitetaan Liiton jäsenkirjaan.

5 §.

Liiton kokouksia pidetään kerran kuukaudessa tahi useamminkin toimikunnan päätöksen mukaan. Jäsenten tulee säännöllisesti käydä kokouksissa, eikä saa syytä ilmoittamatta jäädä pois.

Kun Toivon Liiton työtä alettiin tehdä Englannissa, oli hyvin moni epäilevällä ja epätietoisella kannalla siitä, onko sopivaa ottaa lapsilta juhlallista raittiuslupausta. Nyt se kokemus, mikä on saavutettu yli 50 vuoden kuluessa, on siellä kokonaan poistanut kaikki epäilykset. On tultu kokemaan, että lapsen terve ymmärrys, jota ei tottumus tahi tapa ole päässyt hämmentämään, pitää raittiuslupausta päivänselvänä s e u r a u k s e n a raittiusopetuksesta, ja että niilläkin paikkakunnilla, missä sellaista lupausta ei ole tahdottu ottaa, l a p s e t i t s e ovat pyytäneet saada perustaa raittiusseuran ja antaa lupauksen. Mutta kun vieläkin on olemassa monta vakavaa ja muissa suhteissa selvänäköistä henkilöä, joiden omatunto vastustaa tällaisen lupauksen ottamista, on näiden tietysti johdettava työtä omantuntonsa mukaan. Nämä tietysti eivät voi ottaa

Digitized by Google

lapsilta lupausta, vaan antavat niiden kuulua Toivon Liittoon sillä edellytyksellä, etteivät käytä juovutusjuomia niin kauan kuin kuuluvat yhdistykseen. Tämänlaisen yhdistyksen säännöt muutetaan esim. näin:

1 §. Jäseniksi otetaan lapsia, jotka ovat täyttäneet 10 vuotta ja vapaasta tahdosta ottavat noudattaakseen yhdistyksen sääntöjä. Yhdistyksen jäsenet eivät saa käyttää minkäänlaisia juovutusjuomia, niin kauan kuin yhdistykseen kuuluvat.

2 §:stä sanat »saa hän tehdä raittiuslupauksen« jäävät pois.

3 §:stä jää viimeinen lause pois.

Digitized by Google

Seitsemäs luku.

Lasten ottaminen Toivon Liittoon.

Niinkuin säännöissä mainitaan, otetaan lapsi Toivon Liittoon vain siinä tapauksessa, että hänellä on siihen lupa vanhemmiltaan.

Lapsi saa sitä varten viedä vanhempien lupalipun kotiinsa vanhemmilleen, ja kun molemmat tahi toinen vanhemmista on allekirjoittanut sen, tuo hän sen seuraavassa kokouksessa kirjurille. Jos ei vanhempien lupaa saada yllämainittujen lupalippujen kautta, on paras, että kirjuri tahi kotonakävijät käyvät puhuttelemassa heitä ja selittämässä heille Toivon Liiton tarkoitusta. Se arvonanto ja kohteliaisuus, mitä tämän kautta osotetaan vanhemmille, tekee aina heihin hyvän vaikutuksen, ja varmaan heiltä siten saadaan toivottu lupa; sitä paitsi he sitten puolestaan pitävät huolta siitä, että lapsi säännöllisesti käy kokouksissa ja pitää raittiuslupauksensa. Jos ei olla tilaisuudessa käymään lapsen kodissa, on edullista, että Raittiuden Ystävien kautta saatavissa oleva kirjanen: »Minkävuoksi nuorisolle on raittiusopetusta annettava?« vanhempien nimellä varustettuun koteloon suljettuna lapsen mukana lähetetään heidän luettavakseen.

Vanhempien lupalipun toiselle puolelle on painettuna:

„Vanhemmille.

Varoa on parempi kuin katua, ja tapa nautintoaineena käyttää juovuttavia juomia on usein katumuk-

Digitized by Google

seen antanut aihetta. Jos tapa yleiseen niiden suhteen kävisi varovaisemmaksi, ja jos se niiden nauttimisen kokonaan hylkäisi, niin suuri huoli kevenisi, joka vanhempia raskauttaa, heidän kasvavien lastensa suhteen.

Juovuttavat juomat ovat kovin petollisia; tosin eivät kaikki itse puolestansa kärsi, jotka tilapäisesti niitä nauttivat, mutta nautinnonhimoon ja juoppouteen ne kumminkin yllyttävät ja aivan liian monet ne ovat saattaneet lankeemukseen, niitäkin, joidenka suhteen semmoista ei olisi voinut edeltäpäin aavistaakaan.

Väkijuomain vaarallisuus riippuu siitä, että ne ylipäänsä eivät ole terveellisiä terveen ihmisen nauttia. Ne ovat rohtoja, joiden jokapäiväinen nautinto kaikessa kohtuudessakaan ei ole hyvä.

Tuota ei ole aina tiedetty, mutta kun nyt useimmat sekä etevät tiedemiehet että valistuneet ihmisystävät ovat tästä syystä ruvenneet niiden yleistä käytäntöä vastaan varoittamaan, niin on aika ottaa sellaisia sanoja huomioon.

Niin onkin tapahtunut. On jo ihmisiä, jotka näiden juomien käyttämisestä ovat kokonaan vapautuneet, ja varma on, että täydellinen vapautuminen tavasta, joka juovutusjuomien tarjoilua ja nauttimista vaatii, tuottaisi ainoastaan siunausta, eikä minkäänlaista vahinkoa maailman kansoille.

»Tyvestä puuhun noustaan, ei latvasta.« Vanhat ovat suureksi osaksi tapainsa orjia, nuorison on helppo vapautua tavoista, joita ei enää tarpeellisiksi katsota.

Tätä muutosta edistämään on perustettu Toivon Liitto. Sen kokouksissa saavat lapset oppia, mitä juovuttavat juomat vaikuttavat ja kuinka ne monella tavoin ovat vahingollisia. Ja sen myös saavat oppia, että jokaisen, joka tietää, mikä on oikein ja totta, tulee sen mukaan järjestää koko elämänsä.

Siinä mielessä myös on lasten raittiuslupaus käsitettävä. Kun saadun opetuksen kautta lapsen mieli kääntyy juovutusjuomien nauttimista vastaan, niin suo-

Digitized by Google

takoon hänen liittyä tuohon nuoreen joukkoon, joka niitä ei nauti, joka on sitoutunut olemaan niihin koskematta. Lapsi on sanaansa sidottu niin kauan kuin hän Liittoon kuuluu, mutta hän saa erota. Vakaumustansa, omaatuntoaan vastaan hän ei kuitenkaan saa toimia senkään jälkeen, ei mikään inhimillinen sääntö ole oikeutettu sitä myöntämään: vakaumus se on, joka sitoo, ei suulliset eivätkä kirjalliset lupaukset, jos ne erehdykseen perustuvat. Lupauksen allekirjoitus on ulkonainen todistus siitä, mitä lupaajan mielessä liikkuu, ja sitoo niin kauan kuin omatunto on lupauksen puolella.

Joka tapauksessa ei tällaistakaan lupausta oteta vastaan ilman lapsen vanhempien suostumusta. Lasten tulee vanhempiaan kunnioittaa, ja heiltä kaikissa tärkeissä asioissa neuvoa kysyä. Ja tärkeä hetki on totisesti se, milloin lapsi astuu vielä vallitsevaa juomatapaa vastaan.

Jos myönnätte tai kiellätte, olkoon lapsenne teille kuuliainen, ja tuottakoon tämä kuuliaisuus hänelle siunausta!«

Vanhempien lupalipun toisella puolella luetaan:

„Toivon Liitto.

.....

Lapselle alle kuudentoista vuoden, joka tahtoo tulla jäseneksi:

a. Hanki toisen taikka molempain vanhempaisi taikka holhoojasi nimikirjoitus tähän paperiin, ja anna se sitten kirjurille Liiton ensi kokouksessa.

b. Sinua käsketään sitten siellä kirjoittamaan omakin nimesi tähän paperiin.

c. Kun olet pitänyt lupauksen kuukauden ajan, otetaan sinut Toivon Liiton jäseneksi ja saat ostaa jäsenlipun.

Digitized by Google

Vanhempien suostumus.

Tämän kautta olkoon (Lapsen nimi täydellisenä) .....lla, ... vuotta vanha, lupa luvata olla kokonaan nauttimatta minkäänlaisia juovuttavia juomia.

Päivämäärä: .....

Vanhempien (tahi holhojien) nimikirjoitukset { (Isän) ..... (Äidin) .....

Lapsen raittiuslupaus.

Lupaan olla ravinto- ja nautinto-aineena käyttämättä minkäänlaisia juovuttavia juomia.

.....kuuta 19..

(Nimi).

Asunto: .....«

Kun lapsi siten tavalla eli toisella on saanut vanhempainsa luvan ja tuonut lupalipun kirjurille, allekirjoittaa hän kokouksessa kirjurin tahi sihteerin nähden samassa lipussa olevan raittiuslupauksen. Lapsen mieleen tekee juhlallisen ja vakavan vaikutuksen, kun lupauksen allekirjoittaminen tapahtuu näin koko Liiton läsnäollessa, hiljaisuuden ja järjestyksen vallitessa. Sen jälkeen voivat lapset laulaa jonkun kauniin laulun, jonka sisältö sopii tilaisuutta varten. Kun nimikirjoitus on päättynyt, ilmoitetaan lapsille, että uusien jäsenten jäsenkortit jaetaan seuraavassa kokouksessa, johon lapsien vanhempiakin pyydetään saapumaan ja jota varten lapsien mukana nyt lähetetään heille pääsylippuja. Lippujen lähettäminen vaikuttaa, että useampia vanhempia saapuu, kuin jos he saavat vain suusanallisen kutsun. Vastaanottokokous muodostettakoon pie-

Digitized by Google

neksi juhlaksi. Puheenjohtaja pitäköön siinä puheen vanhemmille, joille lapsetkin voivat esittää sopivia runoja ja lauluja. Uusille jäsenille jaetaan jäsenkortit ja heitä tervehditään puheilla, runoilla ja lauluilla. Senjälkeen uudet jäsenet kirjoitetaan Liiton jäsenkirjaan.

Jonkun mielestä tällainen vastaanotto ehkä on liian monimutkainen ja vie liiaksi aikaa. Mutta se huolellisuus, jolla vastaanotto toimitetaan varmaankaan ei mene hukkaan, vaan on tuottava hedelmiä. Lapset saavat heti alussa kaikesta tästä sen vaikutuksen, että nämä asiat ovat tärkeitä, ja sentähden pitävät Toivon Liittoon kuulumista ja lupausta vakavana ja juhlallisena asiana. Monissa maissa on tultu näkemään, mitä epäkohtia syntyy, jos ei panna tarpeeksi painoa tähän lasten vastaanottamiseen. Lapsia on saanut tulla joukottain Liittoon. Heidän on annettu allekirjoittaa lupaus, jonka merkitys ei ole heille selvinnyt, eikä myöskään ole otettu selvää heidän kotioloistaan ja siitä, mitä tukea tahi vastustusta heillä sieltä on odotettavissa. Ei kukaan tiedustele, ovatko he pitäneet lupauksensa, he saavat käydä tahi olla käymättä kokouksissa ilman että johtavat henkilöt käyvät kuulustelemassa syytä pois jäämiseen. Sentähden onkin olemassa Toivon Liittoja, joiden jäsenkirjoissa on sadottain nimiä, mutta kokouksissa käy näistä vain harvat, ja toimikunnan jäsenillä ei ole aavistustakaan siitä, mihin ne lapset ovat joutuneet, jotka joskus ovat kirjoittautuneet jäseniksi. M u u t a m i s t a lapsista, jotka ovat huolellisesti vastaanotetut, joiden jäsenyyttä on valvottu ja joiden opetuksesta on pidetty tarpeeksi huolta, on suurempi hyöty raittiusasialle kuin suurista joukoista, jotka suorastaan tuottavat työlle epäluottamusta ja häpeää.

Sittekuin lapsi on otettu Liiton jäseneksi ja etenkin jos kotonakävijät eivät ole olleet tilaisuudessa käymään puhuttelemassa hänen vanhempiaan, eivätkä nämä myöskään ole olleet vastaanottojuhlassa, on varsin hyödyllistä, että vanhemmille lähetetään seuraava »kirjelmä»,

Digitized by Google

joita voi tilata Raittiuden Ystävien toimistosta, missä maksavat 2 p. kapp.

»..... päivänä ..... kuuta 19.. .

.....

Arvoisa kansalainen!

Koska lapsenne ..... teidän suostumuksellanne nyt on otettu Toivon Liiton jäseneksi luvattuaan olla juovuttavia juomia käyttämättä, käännymme teidän puoleenne vakavasti pyytäen, että te kaikin tavoin koettaisitte auttaa häntä pitämään lupauksensa. Me tiedämme nimittäin varsin hyvin, että kodin jokapäiväinen vaikutus on paljon tehokkaampi kuin se, minkä muutamat kokoukset aikaansaavat.

Mutta toiselta puolen pidämme käyntiä kokouksissamme myöskin tärkeänä, sillä olemme vakuutetut siitä, että siellä saatu opetus tekee lupauksen pitämisen helpommaksi jäsenillemme. Pyydämme sentähden hartaasti, että te niin paljon kuin mahdollista koetatte edistää poikanne säännöllistä kokouksissa käyntiä.

Työmme tarkoitus on nuorison kasvattaminen jumalanpelkoon, raittiuteen ja siveellisyyteen ja tämän korkean päämäärämme toteuttamiseen pyydämme teidänkin tehokasta myötävaikutustanne. Jumala työllemme siunauksensa suokoon!

Toivon Liiton toimikunnan puolesta:

.....

opettaja.

J K. Jos lapsenne paikkakunnalta muuton tahi muun syyn takia eroaa Liitosta, pyydämme teitä ilmoittamaan siitä.»

Digitized by Google

Kahdeksas luku.

Vakinaiset kokoukset.

Avustajien kokouksessa on päätettävä kaikista lastenkokousten yhteydessä olevista asioista, esim. ajasta, milloin lastenkokouksia pidetään, huoneustojen hankkimisesta, lasten jakamisesta osastoihin, opetusaineiden ja muiden tehtävien jakamisesta avustajien kesken j. n. e.

a) Kokousaika.

Kuinka usein ja mihin aikaan lasten kokouksia pidetään, riippuu itsekunkin paikkakunnan oloista, saatavissa olevista apuvoimista ja lasten luvusta. Englannissa pidetään kokouksia joka viikko. Se onkin edullisinta, koska lapsien on helpoin muistaa kokouksia, joita pidetään noin säännöllisesti ja tiheään. Mutta kun meillä vielä on tällä alalla vähän apuvoimia, kävisi työ varmaankin raskaaksi, jos kokouksia pidetään joka viikko, jonka tähden lienee paras pitää niitä aina kahden viikon päästä — pahimmassa tapauksessa vain kerran kuukaudessa. Muistettava on kuitenkin, ettei määrättyä kokousta koskaan saa jättää pitämättä tahi kokousaikaa muuttaa. Lasten tulee tälläkin tavalla oppia säännöllisyyttä ja järjestystä. Parempi on pitää kokouksia harvoin, mutta säännöllisesti ja hyvin valmistetun ohjelman mukaan, kuin useammin, epäsäännöllisillä ajoilla ja huonolla ohjelmalla.

Digitized by Google

Mitä taas tulee viikon päivään, saa sekin tietysti riippua paikkakunnallisista oloista. Monissa paikoin on kokoukset pidetty sunnuntaisin ja silloin iltapäivällä tahi keskipäivällä. Tässä kohden on huomattava eräs tärkeä asia: Toivon Liiton kokouksia ei saa asettaa pyhäkoulujen tielle, joita tietysti ei voi pitää muuna päivänä kuin sunnuntaina. Toisin paikoin ei tästä asiasta ole vähääkään välitetty, ja sen kautta on herätetty paljon katkeruutta Toivon Liittoja vastaan, joita suorastaan on ruvettu pitämään uskonnon vastustajina.

Jos Toivon Liiton kokouksia ei voi panna toimeen arkipäivinä — joka voi riippua siitä, ettei avustajilla silloin ole aikaa tahi ettei lapsia silloin saa kokoon — on toimikunnan välttämättömästi otettava selvä siitä, onko sunnuntai-iltapäivällä määrätty pyhäkoulua pidettäväksi, ja jos niin on laita, ryhdyttävä neuvotteluun paikkakunnan pyhäkoulutoimikunnan kanssa ja lähetettävä sille esim. näin kuuluva kirjelmä:

»..... päivänä ..... kuuta 19.....

Arvoisat ystävät!

Koska teidän pyhäkoulutyöllänne samoin kuin meidänkin työllämme, joka tahtoo varjella lapsia juoppouden paheesta, on sama tarkoitus: kasvavan nuorison jalostaminen ja kasvattaminen jumalisiksi, henkisesti ja ruumiillisesti raittiiksi ja vahvoiksi kansalaisiksi sekä taivaallista että maallista isäinmaata varten, pyydämme esittää arvoisan pyhäkoulujohtokunnan harkittavaksi, eikö molempien yhdistysten kokousaikoja voisi järjestää niin, etteivät toiset estäisi toisia. Olevat olot vaativat meitäkin pitämään kokouksiamme sunnuntaina. Mutta kun emme millään muotoa tahtoisi, että meidän kokouksistamme olisi haittaa pyhäkoulujen siunausta tuottavalle toiminnalle, kysymme ystävälli-

Digitized by Google

sesti, ettekö voisi pitää kokouksianne aamupäivällä, joksi ajaksi ne, vastaten lasten jumalanpalveluksia, parhaiten soveltuvat; siinä tapauksessa voisimme me saada iltapäivän meidän kokouksiamme varten. Joka tapauksessa pyydämme teitä suosiollisesti ilmoittamaan meille, mitä kokousajasta olette päättäneet.

Suurimmalla kunnioituksella

.....

..... Toivon Liiton toimikunnan sihteeri.»

Jos kokouksia pidetään arki-iltoina, riippuu päivän määrääminen siitä, minä päivänä huoneustoja on saatavana. Jos esim. on käytettävänä jonkun raittiusseuran huone, on tietysti mukauduttava sen kokousten mukaan. Jos koko luokka jostakin koulusta sattuisi muodostamaan Toivon Liiton osaston, on sen kokousta varten valittava — jos mahdollista — sellainen ilta, jolloin lapsilla on vähimmän läksyjä seuraavaksi päiväksi. Koululapsille on lauvantai-ilta ehkä sopivin.

Yhtä vaikea on määrätä, minä tuntina lasten kokouksia on pidettävä. Liian myöhäiseksi tunniksi arki-iltana ei pidä asettaa kokousta; klo 7 ehkä on sopivin aika, sillä jos kokous kestää 1 $^1/_2$ tuntia, ennättävät lapset kotiin klo 9:ään, jota myöhempään ei heidän pitäisi saada viipyä.

b) Kokoushuoneusto.

Koska emme rohkene otaksua, että Toivon Liitot paikkakunnalla voisivat saada tarpeeksi kannatusta oman huoneuston vuokraamista varten, on niille hankittava pääsy jonkun muun yhdistyksen huoneustoon, kouluihin j. n. e. Ensi sijassa olisi tietysti raittiusseurojen ja koulujen huoneustot käytettävät tähän. Edelliset

Digitized by Google

epäilemättä kernaasti täten kannattavatkin työtä, jonka tarkoitus on kasvattaa jäseniä heidän yhdistyksiinsä. Niiden puoleen on siis ensi sijassa käännyttävä.

Koulut voivat myöskin hyvinkin tulla kysymykseen. Jos on syytä otaksua, ettei koulun johtokunta kokonaisuudessaan täysin käsitä Toivon Liiton työn tärkeyttä, voi kohteliaalla kirjelmällä kääntyä erikseen joka jäsenen puoleen, esim. tähän tapaan:

» ..... päivänä ..... kuuta 19.....

Arvoisa kansalainen!

Meidänkin maassamme on nyt ruvettu seuraamaan suurien sivistysmaiden esimerkkiä eräässä koko kansallemme tärkeässä asiassa. Joka päivä nähdään, kuinka vallitsevan juomatavan vaikutuksesta monet kansalaiset joutuvat alkoholin uhreiksi, joten isänmaallinen työ menettää monta jaloa miestä ja hyvää työvoimaa, ja nuo uhrit joutuvat yhteiskunnan rasitukseksi, kun eivät kykene omalla työllään elättämään itseään. Varmimmin saadaan tämä vaara vältetyksi siten, että kasvavalle polvelle jo pienestä pitäen opetetaan, mitä turmiota päihdyttävät juomat tuottavat ihmisen elimistölle, jotta nuoriso saa tietää, mikä vaara sitä uhkaa, jos se väkijuomia rupeaa käyttämään. Koulun tarkoitushan on kasvattaa yhteiskunnalle tietorikkaita, siveellisiä ja terveitä jäseniä. Tämä meidän työmme, kun Toivon Liitossa opetamme lapsia väkijuomia välttämään, tarkoittaa aivan samaa, siksi tulisi koulun oman etunsa takia kaikin tavoin edistää tätä työtä.

Tätä kannatusta ..... Toivon Liiton johtokunta nyt on pyytänyt ..... koulun johtokunnalta. Olemme pyytäneet, että ..... koulun johtokunta suvaitsisi antaa ..... kouluhuoneustot meidän yhdistyksemme kokouksiin käytettäviksi ..... kertaa viikossa (kuukaudessa). Pyyn-

Digitized by Google

tömme perustukseksi tahdomme mainita, että kaikkialla ulkomailla, missä Toivon Liitot ovat toimimassa, ne ovat saaneet kouluhuoneustoja käytettävikseen. Lähetämme tässä samalla kirjasen, jossa työmme tarkoitus ja työtapamme tarkemmin selitetään, ja toivomme, että kun pyyntömme johtokunnassa tulee esille, Te hyväntahtoisesti siihen suostumista kannattaisitte.

Kunnioittaen

..... Toivon Liiton puolesta

.....

sihteeri."

Englannissa ja Amerikassa käytetään Toivon Liiton kokoushuoneina varsin yleisesti myöskin kirkkojen sakaristoja. Jos meilläkin jonkun paikkakunnan papisto suosii ja käsittää tätä työtä, voidaan ehkä täälläkin saada sakaristoa samaan tarkoitukseen. Nuorten miesten ja nuorten naisten kristillisten yhdistysten työ on myöskin työtämme siksi lähellä, että he varmaankin kernaasti antavat huoneustonsa jonkun kerran viikossa Toivon Liiton kokouksia varten. Tärkeätä on, että Toivon Liiton toimikunta aina huoneustoista välipuhetta tehdessään kuulustelee myös, saadaanko valaistus ja siivous ilmaiseksi. Kansakouluissa esim. voitaisiin siivota huoneet seuraavaa päivää varten vasta Toivon Liiton kokouksen jälkeen, jossa tapauksessa ei eri siivoaminen tulisi kysymykseen.

c) Lasten jakaminen osastoihin.

Toivon Liitot eroavat melkoisesti muista yhdistyksistä siinä, että ne ovat tarkoitukseltaan melkein kouluja. Mutta, kuten jokainen tietää, on kaikki opetus sovitettava oppilasten iän, kehityskannan, luvun y. m. mukaan. Nämä seikat ovat työtä järjestettäissä otetta-

Digitized by Google

vat huomioon. Liittojen kokouksilla on siten kahdellainen tarkoitus: niiden pitää olla todellisia opetustuntia ja samalla tavallisia yhdistyskokouksia, joissa yhdyselämän kautta kehitetään, selvitetään ja vahvistetaan jäsenissä sitä aatetta, jonka palveluksessa yhdistys työskentelee.

Toivon Liitoissa pidettävien luentojen tulee sentähden olla todellisia opetustuntia, joissa esitettävä kohta on kehittävän kyselyn kautta selvitettävä. Sentähden ei lasten luku voi samalla osastolla olla kuinka suuri tahansa, vaan on se rajoitettava siihen määrään, mitä oppilaita on tavallisella koululuokalla. Niitä ei saisi olla enemmän kuin 40 ja hyvä olisi, jos avustajia olisi niin paljon, ettei samalla osastolla olisi enemmän kuin 30 lasta. Jakoa tehdessä katsottakoon myös, että samalle osastolle joutuu lapsia, jotka ikään, kehityskantaan ja tietomäärään nähden ovat samalla kannalla.

d) Esitelmät ja muu opetus.

Esitelmien ja muun opetuksen kautta saadaan kokouksissa etusijassa raittiuskysymyksen totuudet selviämään Liiton jäsenille. Hyvä on, jos Liiton johtavien henkilöiden joukossa on sellaisia, jotka voivat antaa opetusta tässä aineessa. Työn pääperiaatteisiin kuuluu, että v a i n n e, jotka i t s e ovat e h d o t t o m a s t i r a i t t i i t a, saavat esiintyä Toivon Liittojen johtajina ja opettajina. Mitä esitelmien tahi opetuksen s i s ä l t ö ö n tulee, täytyy sen raittiusasian laajuuden vuoksi olla hyvinkin vaihteleva.

Lapselle, joka useamman vuoden käy Toivon Liitossa, pitää sen ajan kuluessa esittää raittiuskysymystä kaikilta sen eri puolilta. Työsuunnittelua tehdessä on vain otettava huomioon, että helpommin tajuttavia kohtia siitä on valittava esitettäväksi pienemmille lapsille, vaikeampia suuremmille. Varottakoon myös, ettei samoja asioita monesti kertomalla ikävystytetä lapsia ja

Digitized by Google

että, kun kertaus on tarpeen, asia otetaan esille toisessa muodossa, tahi tehköön sen, jos mahdollista, joku toinen henkilö, jolloin tietysti syntyy vaihtelua senkin kautta, että uusi puhuja painaa erityisen ja ominaisen leimansa esitettävään.

Huomautamme tässä vain muutamista pääkohdista aineen esityksessä.

Pääasia, joka aina elävästi ja pontevasti on esitettävä lapsille, on tietysti se, että juovuttavat juomat, niinkuin ainakin myrkylliset aineet, ovat yhtä vahingollisia ja vaarallisia kuin hyödyttömiä, että niiden käyttäminen aina vahingoittaa terveyttä, että ihmiskunta teki suuren, onnettomuutta tuottavan e r e h d y k s e n, kun rupesi niitä käyttämään, ja että nyt olisi erittäin tärkeätä, että herettäisiin niitä käyttämästä.

Johtona esityksille voi käyttää esim. kirjaa »Mitä tiede sanoo väkijuomista?«, kirj. Matti Helenius. Aineen sisältö siis kohdistuisi seuraaviin asioihin:

1. Mallasjuomat.
2. Viinit ja tislatut juomat.
3. Alkoholin synty ja sen kemialliset ominaisuudet.
4. Alkoholijuoma ei kelpaa vettä korvaamaan. Ovatko väkijuomat ravintoa vai myrkkyä? Onko alkoholista mitään hyötyä?
5. Alkoholin vaikutus hermostoon.
6. Alkoholin vaikutus verenkiertoon.
7. Alkoholin vaikutus ruuansulatukseen.
8. Alkoholin vaikutus ruumiilliseen voimaan, aineiden vaihtoon ruumiissa, hengityselimiin ja ruumiin lämpöön.
9. Alkoholin vaikutus henkisiin kykyihin ja sielun elämään.
10. Alkoholi ja kipu, kuolema ja perinnöllisyys.
11. Väkijuomien käyttämisen vaikutus siveellisessä suhteessa. Sen vaikutus rikollisuuteen. Itse väkijuomaliikkeen siveellinen kanta.
12. Alkoholikysymyksen yhteiskunnallinen merkitys.

Digitized by Google

Kun tähän lisätään, että tärkeätä on myöskin esittää raittiuden suhdetta raamattuun ja kypsyneemmille jäsenille kohtia raittiusliikkeen historiasta, niin huomaa, ettei aineista ole puutetta. Raittiuden Ystäviltä on saatavissa tarpeellisia oppikirjoja ja opetusvälineitä.

Tämän yhteydessä mainittakoon, että esim. Englannin ja Amerikan Toivon Liitoissa usein pidetään n. k. »object lessons» (=esineluentoja), joita siellä erityisesti suositaan. Niinpä esim. otetaan joukko likaisia ryysyjä ja arkki puhdasta, hienoa valkosta paperia. Kerrotaan kuinka hieno, valkonen paperi saadaan syntymään tuollaisista ryysyistä ja kuinka ainekset siinä askel askelelta j a l o s t e t a a n. Tätä menettelyä verrataan sitten oluen valmistukseen, jossa taas hyvä, hyödyllinen ravinto-aine askel askelelta vähentyy ja t u r m e l t u u. Etenkin englantilaiset ovat koko mestareja tällaisten luentojen keksimisessä ja pitämisessä. Jos jonkinmoiset esineet, esim. raha, kynttilä, lapsi, kävelykeppi j. n. e. voivat antaa aihetta varsin hauskoihin ja opettavaisiin luentoihin. Samoin myöskin vanhat historilliset tarut, niinkuin Odyssein harharetket, Troijan puuhevonen j. n. e. — Suosittelisimme juuri tätä tapaa, kun tuttujen asioiden kertaaminen on kysymyksessä.

Tämän kautta saadaan opetusvälineet ja esitystapa hyvin vaihteleviksi, lasten huomio pysyy vireillä ja raittius-aate pannaan yhteyteen kaikemmoisten lapsille tuttujen esineiden ja tapausten kanssa; se käy sen kautta lapsille yhä selvemmäksi ja sen edistäminen tulee niin sanoaksemme lapsen toiseksi luonnoksi.

Jos vielä otamme puheeksi, k u i n k a on opetettava tätä ainetta, niin on tässä, niinkuin kaikessa opetuksessa otettava huomioon lasten kehityskanta ja käsityskyky.

Pääpaino kaikissa esitelmissä ja opetuksessa on pantava siihen, että joka kerta l a p s e t t o d e l l a o p p i v a t jotain. Asia on sentähden aina esitettävä sel-

Digitized by Google

laisessa muodossa, että lapset ymmärtävät kaikki. Tyhjät sanat, mahtipontiset korulauseet ja ontuvat vertaukset eivät ole minkäänarvoisia, vaan ovat suorastaan ajanhukkaa. Etenkin pienille lapsille on opetusta annettava vain hyvin pienissä annoksissa ja usein kertomuksen muodossa. Kun taas puhuu suuremmille lapsille, voi enemmän vedota heidän ymmärrykseensä. Jotta saisi lapset paremmin ja suuremmalla tarkkaavaisuudella seuraamaan, ei saa puhua yhteen jaksoon, vaan tulee aina tuon tuostakin vedota lasten omiin kokemuksiin ja havaintoihin ja siten ahkeran kyselyn kautta saada heitä ilmaisemaan ajatuksiaan, jotta pysyvät tarkkaavaisina. Erittäin kehottaisimme opettajia ahkerasti käyttämään mustaa taulua ja kirjoittamaan sille esitetyn aineen pääkohdat, samaten olisi lapsiakin kehotettava — oppikirjojen puutteessa — tuomaan mukanaan kynän ja paperia, jolle on pantava pääkohdat muistiin. Seuraavaan kokoukseen voivat he sitten tuoda lyhyen kirjallisen selonteon edellisen kokouksen opetuksesta. Parhaita kirjoituksia voi painattaa lasten lehteen tahi lukea ne ääneen jossain seuraavassa kokouksessa. — Tämmöisen kotityön pitäisi kuitenkin olla aivan vapaaehtoista, jotta ei sen kautta karkoitettaisi ketään pois Liitosta.

e) Kokouksen muut tehtävät.

Niinkuin jo tämän kirjasen alkupuolella sanottiin, kuuluu Toivon Liiton tehtäviin myöskin kasvattaa lapsia käsittämään ja rakastamaan raittius-aatetta ja tämän tarkoituksen saavuttamiseksi esitetään asiaa välikappaleiden kautta, joita kaikki lapset erittäin rakastavat, nimittäin laulujen, kertomusten, runojen ja leikkien kautta. Näitä täytyy sentähden välttämättömästi myöskin ottaa Toivon Liittojen työohjelmaan joko siten, että täysikasvuiset avustajat kertovat, laulavat, tahi lukevat ohjelman eri numeroita, tahi niin, että lapset

Digitized by Google

itse saavat tehdä sen, tahi että kumpasetkin vuorotellen esiintyvät. Tälläkin alalla on vallinnut ja vallitsee vieläkin eri mielipiteitä. Pelätään että lapsissa sen kautta herää itserakkauden henki, liiallinen halu esiintyä ja panna toimeen teaatterinäytöksiä j. n. e. Ja pelossa onkin perää. Usein on nähty, että ymmärtämättömät johtajat ovat saaneet lapset Toivon Liitoissaan aivan harhateille, niin että yksinomaan ovat ruvenneet harrastamaan pukeutumista ja näyttelemistä, joten koko työstä ei ole ollut mitään hyötyä. Mutta kaikkea hyvääkin voi väärin käyttää ja niin on käynyt tässäkin. Lasten myötävaikutus ohjelman suorittamisessa ei suinkaan ehdottomasti johda tällaisiin epäkohtiin. Päinvastoin voi siitä tulla varsin tehokas ja elähyttävä keino työn menestymiseksi. Kaikki tiedämme, että lapsen huomatuimpia ominaisuuksia on sen toimintahalu. Pienimmätkin lapset tahtovat tehdä jotain, tahtovat toimia. Leikki on juuri tämän toimintahalun ilmaus. Sentähden leikkii lapsi kaiket päivät. Tätä toimihalua tulee meidän käyttää asian hyväksi Toivon Liitoissa; meidän on vain johdettava se oikeaan suuntaan.

Kun ryhdytään Toivon Liiton työhön, on alusta saakka teroitettava lapsille, että kaikki mitä kokouksissa tehdään, kaikki toimet, joka sana, mikä puhutaan, joka laulu, mikä lauletaan, on vain välikappale, jonka kautta jäseniä opetetaan ja jonka kautta heissä koetetaan herättää ja kehittää intoa ja halua palvelemaan suurta ja hyvää asiatamme. Nuorille on huomautettava, että Jumala eri lailla on jakanut ihmisille lahjojaan; toinen on saanut yhden lahjan, toinen taas toisen ja erilaisen. Mutta kaikkien tulee käyttää lahjojaan Jumalan kunniaksi ja lähimmäistensä hyödyksi. Jos siis joku on saanut Jumalalta lahjaksi jonkun kyvyn, ei hänen sovi siitä ylpeillä ja itserakkaasti pitää itseään muita parempana. Päin vastoin on hänellä siitä suuri edesvastuu ja hänen on koetettava käyttää lah-

Digitized by Google

jaansa oikealla tavalla hyvien asioiden edistämiseksi.

Lapsille on myöskin teroitettava, että kaikki Liiton jäsenet kuuluvat yhteen, niinkuin eri jäsenet samassa perheessä. Sentähden tulee kaikkien sen jäsenten auttaa, innostaa, rohkaista ja tukea toisiaan. Se on aivan yksinkertaisesti jokaisen jäsenen velvollisuus, jonka täyttämistä pidettäköön suurena etuna, onnena, ilona ja kunniana. Jäsenten ei sentähden vain tule ottaa vastaan, vaan oppia myöskin antamaan ja kykynsä mukaan auttamaan.

Kun oikea perustus näin on laskettu työlle, ei tarvitse pelätä, että epäraitis henki pääsisi vallitsemaan Liitossa. Tietysti on ylläolevia näkökohtia usein teroitettava mieliin ja jos huomataan, että joku lapsista olisi liian halukas usein esiintymään ja näyttelemään itseään — johon hänellä ehkä kotoaan voi olla taipumusta — annettakoon semmoisen vain poikkeustapauksissa esiintyä. Mitä tulee esitettävien kappalten — runojen, laulujen, vuorokeskustelujen j. n. e. — valitsemiseen, pankoon sihteeri siihen erityistä huolta. Erityinen ohjelmakomitea on hyvä olemassa ja esitettävien kappalten harjoittaminen on annettava täysin kykenevän henkilön huoleksi, ellei sihteerillä ole riittäviä lahjoja siihen. Lapset älköötmilloinkaan esiintykö ilman, että heitä on hyvin valmistettu ja opetettu. Tämäkin työ otettakoon vakavalta kannalta. On saatava lapset käsittämään, että esim. kaunis runo ei tee mitään vaikutusta, jos ei sitä lueta kauniisti, selvästi ja oikealla äänenpainolla. Vaikka ei lasten joukossa aina olekaan sellaisia, joilla on erityinen taipumus runon lausumiseen, niin että se taiteelliselta kannalta katsottuna voisi tyydyttää, niin voi kuitenkin aina opettaa heitä lausumaan runoja oikealla äänenpainolla. Siihen vaaditaan vain, että lyijykynällä alleviivoitetaan ne sanat, joille paino on pantava ja kehotetaan lapsia lukiessa ottamaan se huo-

Digitized by Google

mioon. — Kuinka erilaisen vaikutuksen lukeminen voi tehdä, näkyi selvästi kahdessa Toivon Liiton kokouksessa, joissa tämän kirjoittaja oli saapuvilla. Pidettiin perättäin kaksi kokousta, joissa molemmissa oli aivan sama ohjelma. Kumpaseenkin kuului kaunis ja liikuttava raittiuskertomus. Kumpanenkin esittäjä oli nuori Toivon Liiton jäsen. Ensimäisen esitys ei tehnyt kerrassaan mitään vaikutusta kuulijoihin. Lapset nauraa tirskuivat kertomuksen liikuttavimmilla paikoilla, vääntelivät ja kääntelivät itseään, kuiskailivat ja juttelivat keskenään, niin että kokouksen johtajan useampia kertoja oli pakko tehdä muistutuksiaan. Toisessa kokouksessa oli vaikutus ihan toinen, vaikka samallaisia lapsia oli saapuvilla. Nuori esittäjä kertoi kerrottavansa oikein liikuttavalla tavalla; lapset istuivat hiljaa ja tarkkaavaisina, ja selvästi näki, kuinka he koko sielullaan seurasivat esitystä. Täysikasvaneitakin näkyi kertomus viehättävän ja sen loputtua kiilsi kyyneleitä useimpien silmissä.

Kaikilla lapsilla tietystikään ei ole tuollaisia eteviä luonnonlahjoja kuin viimeksi mainitulla nuorella jäsenellä. Mutta huonompiakin lahjoja voi harjoituksen kautta k e h i t t ä ä, jos vain kärsivällisyyttä riittää.

Yhteydessä tämän kanssa suotanee kirjoittajan kertoa niistä kokemuksista, mitä hän saavutti matkustaessaan Opettajain Terveys- ja Raittiusyhdistyksen asiamiehenä. Niissä kokouksissa, joita eri paikkakunnilla pantiin toimeen yhteisesti sekä aikuisia että lapsia varten ja joissa lapset saivat suorittaa ohjelman, leikittiin myöskin »Loukkauskivi» niminen lasten leikki. Kun sitä ensi kerran harjoitettiin, näytti mahdottomalta, että se tulisi onnistumaan. Pojat, jotka saivat leikin esittääkseen, seisoivat jäykkinä paikoillaan ja mutisivat sanottavansa epäselvästi alaspainetuin päin. Mutta jo toisella kerralla suoriuduttiin paremmin ja useimmiten onnistui leikki lopulta mainion hyvin. Aina on vaan pidettävä huolta siitä, että lapset oppivat puhumaan

Digitized by Google

sopivan hitaasti ja kovaa. Jos eivät muuten voi lukea kyllin hitaasti, lukekoon opettaja mukana, joten lapsien pakostakin täytyy hillitä kieltään. Kyllin kovasti oppivat he lukemaan siten, että joku kumppaneista lähetetään huoneen vastakkaiselle puolelle kuuntelemaan lukua tahi puhetta. Kumppanit ovat tavallisesti ankaroita ja suorapuheisia arvostelijoita; etenkin jos heitä kehotetaan lausumaan mielipidettään.

Jotta lapset leikeissä tai puheluissa paremmin kykenisivät esittämään eri henkilöitä, tulee opettajan ensin kokonaisuudessaan lukea kunkin osa, niin että lapset saavat oikean käsityksen esitettävästä. Ja jotta ero oikean ja kauniin ja toiselta puolen ruman ja mitättömän esityksen välillä saataisiin selväksi, on sama osa lapsille luettava sekä yksitoikkoisesti ja nopeasti että myöskin niin kauniisti ja vaikuttavasti kuin suinkin. Siten aikaan saatu jyrkkä ero saa lapsen paremmin huomaamaan, minkälainen esitys on oikea.

Mainittiin jo, että sihteerin tulee valita ja läpikäydä esitettävät kappaleet. Tietysti voi joku muukin ehdottaa sellaisia kappaleita; mutta sihteerin velvollisuus on ottaa niidenkin sisällöstä selvä, sillä hän on vastuunalainen siitä, ettei mitään sopimatonta esitetä Liiton kokouksissa. Ei milloinkaan saa jättää esitettävien kappalten oppimista ja harjoittamista viimeiseksi viikoksi, vielä vähemmän viime päiviksi tai hetkiksi, vaan on lapsia harjoitettava vähintäin noin kuukausi edeltäpäin, jotta lapsi ennättää täysin perehtyä runoon, lauluun tai vuorokeskusteluun, mikä on esitettävänä. Paras on, että lapset jo ensi kerroillakin saavat harjoitella muutamien kuulijain läsnä-ollessa, sillä he tottuvat siten paremmin kuulijakuntaan, eivätkä joudu hämille, kun sitte kokouksessa on esiinnyttävä.

Lasten toimista puhuessamme on myöskin mainittava, että toisin paikoin ulkomailla ja omassa maassammekin on ollut tapana antaa lasten keskuudestaan valita kokouksiinsa virkailijat; ja nämä pienet puheen-

Digitized by Google

johtajat, sihteerit, pöytäkirjurit, kotonakävijät, kirjastonhoitajat, sanomalehdentoimittajat y. m. ovat saaneet toimia kokouksessa ja pitää huolenaan n. k. ohjelmallisen puolen hankkimisen. Osastoilla, joissa on suurempia lapsia eikä liian paljo jäseniä, on tämä järjestys hyvin onnistunut, ja on se suuresti kehittänyt lapsia ja kiinnittänyt heitä Liittoon ja samassa raittiusasiaan.

Tämmöisissä Liitoissa tarvitaan aikuisten apua vain pääpuheenjohtajana ja opettajana sekä laulun johtajana.

Tässä lienee myöskin paikallaan huomauttaa, että lasten toimintahalua voi niinikään käyttää hyväkseen uusien jäsenten hankkimisessa Toivon Liittoihin ja opetuskursseihin. Siihen onkin heitä kehotettava kaikilla keinoin. Heille on selitettävä, että jokainen, joka on saanut osakseen jotain hyvää, on velvollinen jakamaan siitä muillekin, ja että Toivon Liiton jäsenten tulee herättää raittiusasian harrastusta niissä lapsissa, joiden kanssa tulevat tekemisiin. Heidän tulee kertoa heille Liiton kokouksista, ja tehdä se niin hauskasti ja miellyttävästi, että muissakin lapsissa herää halu tulla näihin kokouksiin. On kehotettava jäseniä määrättyyn kokoukseen hankkimaan määrätyn luvun, esim. yhden, kaksi, kolme tahi neljäkin uutta lasta. Englannissa esim. käytetään pieniä merkkejä, joita annetaan muistomerkeiksi niille, jotka ovat »värvänneet», niinkuin sanotaan, useimmat uudet jäsenet. Parhaiten ehkä saavutetaan tarkoitus siten, että toiminnan alussa, esim. jonkun uuden Liiton ensimäisessä kokouksessa tai uuden lukuvuoden alussa pidetään lasten »värväämisvelvollisuudesta» pieni puhe, jossa asian eri puolet selitetään ja käytännöllisiä neuvoja annetaan.

f) Kokousajan jako.

Niinkuin jo ennen mainittiin, on kokouksissa noudatettava tarkkaa järjestystä mitä sekä kurinpitoon että kokouksien alkamis- ja päättämis-aikaan tulee. Mitä

Digitized by Google

itse kokousaikaan tulee, on sekin tarkkaan jaettava ja jakoa sitte myöskin tarkkaan noudatettava, niin että se, mikä kunakin määräaikana oli päätetty tehtäväksi, todella silloin otetaan suoritettavaksi. Esitelmän pitäjän ja johtajan tulee tunnollisesti käyttää kokousaika niin hyvin ja hyödyllisesti kuin suinkin, ja tarkka ajanjako ja tehdyn ohjelman noudattaminen edistää juuri osaltaan työn menestymistä.

Ehdotamme tässä seuraavaa ajanjakoa, jonka mukaan kokous tulisi kestämään 1 1/2 tahi 1 1/4 tuntia.

Ensimäinen 1/4 tunti.

a) Laulua: virsi tahi joku muu hengellinen laulu.
b) Raamatun lukemista ja lyhyt selitys ja sovitus.
c) Rukous: Isämeidän tahi vapaa rukous.
d) Raittiuslupauksen lausuminen (ainoastaan jäsenet seisoallaan).

Toinen 1/4 tunti.

Edellisen luennon kertausta.

Kolmas 1/4 tunti.

Uusi luento tahi esitelmä.

Neljäs 1/4 tunti.

Lauluharjoitusta, jos on erityinen laulun opettaja. Oppilasten nimien huuto. Pöytäkirjan lukeminen, jos sellainen tapa on käytännössä. Säästöpankkikomitean, kirjastokomitean, sanomalehtikomitean y. m. ilmoitukset.

Viides 1/4 tunti.

Lausuntoa, kertomuksia, vuorokeskustelua y. m. tahi keskustelua. (Tupakanpoltto, eläinsuojelus-asia, ki-

Digitized by Google

roileminen y. m. aineet ovat sopivia raittiusasian rinnalla keskustelun aineiksi.) Päätös, rukous.

g) Tutkinnot ja todistukset.

Amerikassa ja Englannissa noudatetaan Toivon Liitoissa tapaa, joka täälläkin sopisi ottaa käytäntöön, koska siitä voisi olla käytännöllistä hyötyä. On nimittäin ruvettu pitämään tutkintoja ja antamaan todistuksia. Heti kun lapset otetaan yhdistykseen, huomautetaan heille, että se poika tahi tyttö, joka tarkkaavaisesti ja ahkerasti seuraa annettavaa opetusta ja siten saavuttaa tietoja raittiusasiassa, tulee saamaan todistuksen siitä, että hän on läpikäynyt kurssin. Näillä todistuksilla on yllämainituissa maissa varsin suuri arvo, niin että esim. paikkaa hakeva poika, jolla on hyvä todistus Toivon Liitosta, aina otetaan kernaammin työhön ja palvelukseen, kuin ne, joilla ei ole sellaista todistusta. Työnantajat ja isännät tietävät näet varsin hyvin, että nuorukainen, joka on saanut perusteelliset tiedot juovuttavien juomien vahingollisesta vaikutuksesta ihmiseen, ei ole helposti vietelty juomiseen, vaan pysyy raittiina ja siitä syystä on luotettavampi kuin se, joka käyttää juovuttavia juomia. Vanhemmatkin panevat varsin suurta arvoa näille todistuksille ja pitävät sentähden huolta siitä, että lapset säännöllisesti käyvät kokouksissa, jotta he sitte voisivat saada hyvän todistuksen. Amerikassa usein pidetään sellaista todistusta suuremmassa arvossa kuin koulutodistuksen hyvyyttä. Kokemus onkin näyttänyt ja näyttää vieläkin joka päivä, että parhaillakin koulutodistuksilla varustettu poika voi joutua harhateille, kun hän ei tunne vaaraa, johon juovutusjuomien käyttäminen voi syöstä yhtä hyvin lahjakkaat ja hyvillä tiedoilla varustetut kuin tietämättömät ja huonolahjaiset.

Raittiuden Ystävät tullenevatkin painattamaan tällaisia todistuksia, joita sitte muutamasta pennistä tulee

Digitized by Google

olemaan kaupan. Puheenjohtaja tai varapuheenjohtaja ja sihteeri panevat niihin nimensä; ne sisältävät arvosanat käytöksestä, ahkeruudesta ja tarkkaavaisuudesta ja sitä paitsi opetusaineessa. Valmistavan eli ensi vuoden kurssin läpikäytyä voisi antaa ensimäisen todistuksen ja toisen ja samalla viimeisen, kun viimeinen vuosikurssi on päättynyt.

h) Kuinka opettajia ja esitelmän pitäjiä saadaan.

Toivon Liitoissa työskenteleviltä puhujilta vaaditaan enemmän kuin tavallisilta puhujilta; heiltä vaaditaan nimittäin opettamistaitoa. Tavallinen raittiuspuhuja astuu vain esiin ja pitää esitelmänsä, ja harvoin hän kuulustelee, käsittivätkö kuulijat hänen puhettaan. Mutta Toivon Liitossa vaaditaan enemmän. Siellä joka puheen kautta on annettava todellisia tietoja, joita on muistettava kaiken ikää; pelkän tunnelman tahi hetkellisen innostuksen herättäminen ei riitä. Opettamisen taito on vaikea taito ja vaatii oppimista ja harjotusta. Ei kuka tahansa voi esiintyä opettajana Toivon Liitoissa. Opettajaseminaarit eivät ole olemassa turhanpäiten.

Onnellisinta olisi tietysti, jos saataisiin tottunut opettaja tahi opettajatar Toivon Liittoon opettamaan. Mutta kun näillä tavallisesti on yllin kyllin työtä jo ennestäänkin, lienee vaikeata aina saada heiltä apua ja on sentähden pakko turvautua muihin, suurta aatettamme harrastaviin henkilöihin. Näiden joukossa tapaa varmaan monta, joilla on luontainen taipumus opettamiseen. Nämä eivät tarvitse varsin paljon neuvoa ja johdatusta voidakseen hyvin ja onnistuneesti suoriutua opettajina. Sitä vastoin on taas toisia, jotka tarvitsevat perinpohjaista johdatusta, mutta voivat sitte tehdä hyvinkin hedelmällistä työtä.

Tällaista johdatusta tietysti kykenee antamaan vain tottunut opettaja tai opettajatar. Esitämme sentähden,

Digitized by Google

että ne Toivon Liiton ystävät, joilta puuttuu opetusopillista kasvatusta, mutta jotka kernaasti tahtoisivat ryhtyä tähän siunausta tuottavaan työhön, liittyisivät yhteen ja itse ensin läpikävisivät opettamiskurssin jonkun paikkakunnalla asuvan opettajan luona. Noin kuudessa tunnissa luulisi vakavien ja asiata harrastavien henkilöiden saavan jonkimmoisen käsityksen opettamisen pääperusteista, s. t. s. kuinka oppiaine on lapsille esitettävä, kuinka on sen johdosta kyseltävä j. n. e. Jos esim. kahdeksan henkeä liittyy yhteen ja kukin maksaa 25 penniä tunnilta, suostuu varmaankin joku paikkakunnan opettajista antamaan tällaisia tuntia ja myöskin olemaan läsnä ensimäisissä koetunneissa, jotka tietysti myöskin kuuluvat tällaiseen kurssiin. Tämän kirjoittaja on Englannissa ollut mukana tällaisissa kursseissa. Eräs sikäläisten Toivon Liittojen esitelmän pitäjä antaa eri osissa Lontoota sellaisia kursseja Toivon Liittojen johtajille ja avustajille, joita voi olla hänellä kuulijoina noin 60 kerrallaan. Hänelle maksetaan puoli puntaa, s. o. 12 mk. 50 p. kerralta. Kuulijat istuvat ja tekevät luennon aikana muistiinpanojaan, joista heillä sitten on johtoa, kun kukin yhdistyksessään pitää saman luennon. Erittäin muistaa tämän kirjoittaja erään luennon, jossa ei ollut saapuvilla yhtään ainoata opettajaa, vaan olivat kuulijat ompelijoita, kauppapalvelijoita, käsityöläisiä y. m., jotka tietystikään eivät olleet nauttineet opetusopillista kasvatusta, mutta jotka lämpimästä asianharrastuksesta näin hankkivat itselleen tietoja ja kykyä Englannin nuorison raitistuttamista varten.

Digitized by Google

Yhdeksäs luku.

Kokouksissa käyminen.

Lasten säännöllistä kokouksissa käyntiä on edistettävä kaikilla mahdollisilla keinoilla, sillä se suuressa määrin edistää raittiuslupauksen pitämistä. Kun sitä paitsi opetus on jaksollista, olisi suotavaa että jäsenet joka kerta olisivat saapuvilla, ettei heidän tietoihinsa jäisi aukkoja. Sentähden on säännöllisesti otettava selville, kutka lapset ovat kokouksissa, kutka eivät. Eräs tapa saada asia selville, on kokouksen kuluessa — ei heti alussa, sillä joku voisi saapua hiukan myöhempään — panna toimeen jäsenten huuto, johon se, jonka nimi mainitaan, heti vastaa: »on». Tämä onkin paras tapa, sillä jos kohta se vie hiukan aikaa, etenkin jos Liitto on suuri, on siitä se etu, että toimikunnan jäsenet, sekä huutaja että muut, siten oppivat tuntemaan lapset. Tämä asia taas on erittäin tärkeä yhdistyksessä, jossa johtavien henkilöiden persoonallinen vaikutus pieniin jäseniin on niin tärkeä. — Voi myöskin käyttää toista tapaa, josta on se etu, että sen kautta saadaan selville, juokseeko vieraita, yhdistykseen kuulumattomia jäseniä kokouksissa. Jokainen jäsen näyttää ovella numeroidun pääsylipun, jolloin lapsen nimi tahi numero merkitään paperille. Kokouksen kuluessa voi sitten nimikirjaan läsnäolevien nimien eteen panna merkin, pisteen, pilkun, ristin t. m. s. Jos joku jäsenistä olisi sattunut unohtamaan korttinsa kotiin, on hänen sanottava

Digitized by Google

nimensä. Kun sitte lukee merkit, saa heti selville, montako jäsentä on ollut kokouksessa ja montako on ollut pois. Niitä poissa-olevia, jotka eivät ole lähettäneet tietoja poissa-olon syystä, on sitten käytävä kuulustamassa. Kaupunki, jossa on suuri joukko jäseniä, on jaettava piireihin, jotka jaetaan kotonakävijäin kesken, niin että joka alueelle kuuluu määrätty kotonakävijä, jonka vel vollisuus on käydä kaikkien poissa-olevien luona. Jos tähän toimeen ei voi saada riittävästi täysikasvaneita henkilöitä, sopii käyttää Liiton vanhempia jäseniä apuna. Kokouksen kuluessa tekee kirjuri luettelot poissa-olevista ja antaa kokouksen lopussa kullekin kotonakävijälle luettelon hänen piiriinsä kuuluvista poissa olleista. Kunkin nimen kohdalle jätetään tyhjä paikka, johon merkitään p o i s j ä ä m i s e n s y y. Seuraavassa kokouksessa annetaan luettelo tehtyine muistutuksineen kirjurille. Siten pidettäisiin silmällä joka ainoata jäsentä. Englannissa on tultu siihen kokemukseen, että tällainen persoonallinen ja tarkka valvonta ja kotonakäynti on juuri etusijassa edistänyt työn menestymistä.

Erittäin tärkeätä on myös, että vanhemmat saadaan käsittämään lasten s ä ä n n ö l l i s e n ja j a t k u v a n Toivon Liitossa käynnin tärkeys. Siinä suhteessa voivat kotonakävijät vaikuttaa paljon niihin vanhempiin, joiden lapsia he käyvät tervehtimässä. Mutta suotavaa olisi, että voitaisiin päästä tekemisiin kaikkien Liittoon kuuluvien lasten vanhempien kanssa. Ylläkerrottu vastaanottojuhla on tilaisuus, jota voi ja tulee käyttää tässä ja seuraavassa luvussa esitettäjen asiain selvittämiseksi vanhemmille. Suotavaa olisi, että vanhempia sitä paitsi ainakin kerran eli pari vuodessa kutsuttaisiin Liiton juhliin, jotta aikaansaataisiin kodin ja Liiton välillä hyvä yhteistoiminta, josta voi olla arvaamatonta hyötyä työn menestykselle.

Digitized by Google

Kymmenes luku.

Lupauksen pitämisen valvominen.

Jokaisessa maassa, missä on ryhdytty työhön nuorison raitistuttamiseksi, on pidetty erittäin tärkeänä, että nuoret myöskin uskollisesti pitävät antamansa lupauksen, sillä siitähän asian menestyminen tietysti riippuu. Englannissa, jossa on tehty tätä työtä kauemmin ja paremmin kuin muualla missään, voivat asian ystävät ilolla vakuuttaa, että nuoriso on enimmäkseen pysynyt aatteelle uskollisena. Mutta varsin suurta työtä vaatii asian tutkiminen ja oikeiden ja täydellisten tietojen hankkiminen. Keinona siihen esitämme että seurataan niitä viittauksia, joita on Raittiuden Ystävien kustantamassa jäsenkirjassa. Siinä on joka nimeä varten viisi saraketta, johon joka vuoden joulukuussa, kun asia ensin on tutkittu, merkitään joku siinä ehdotetuista kirjaimista.

A = vielä jäsen.
B = langennut pois ehdottomuudesta.
C = on tietämättömissä.
D = kuollut.
M = muuttanut toiseen osastoon.

Siten voi laskemalla A:t helposti saada selville, montako on varmasti uskollista. C ja M tietysti voivat olla epävarmoja. Jos ylläoleva ehdotus kotonakäymi-

Digitized by Google

sestä saadaan käytäntöön, ei liene vaikeata saada joka nimen jälkeen joku äsken mainituista kirjaimista, joten kerätään arvokkaita tilastollisia tietoja jäsenistä tulevaisuudenkin varalle. Esimerkiksi siitä, mihin hyviin tuloksiin tällainen huolellinen työ voi johtaa, mainittakoon, että muiden muassa eräässä englantilaisessa Toivon Liitossa, missä oli jäseniä 639, oli 580 toimikunnalle tuttua, joista tämä voi antaa täydellisiä tietoja.

Tietystikään ei tarvitse erityisesti tutkia niitä lapsia, jotka säännöllisesti käyvät kokouksissa. Se on vain epätietoisissa tapauksissa tarpeellista. Näytteenä siitä, kuinka Englannissa tehdään, ja täälläkin voitaisiin tehdä, panemme tähän kirjeen, mikä lähetetään »epävarmalle« jäsenelle, jonka luona kotonakävijät ja kirjuri eivät ole olleet tilaisuudessa käymään.

»..... päivänä .....kuuta 19.....

Rakas, nuori ystävä!

..... Toivon Liiton ..... osasto on nyt ollut olemassa ..... vuotta. Sinä tulit sen jäseneksi ..... 19.....

Toimikunta tahtoisi välttämättömästi vuosikokoukseen, joka pidetään ....., saada varmoja tietoja siitä, kuinka moni liittomme jäsenistä on uskollisesti pitänyt raittiuslupauksensa.

Pyydämme ystävällisesti sinua täyttämään myötäseuraavan kaavan ja tuomaan sen johonkin kokoukseemme. Me toivomme hartaasti, että kävisit näissä kokouksissa, joista varmaankin olisi sinulle hyötyä. Toimikunta, nyt niinkuin ainakin, koettaa saada kokoukset niin opettavaisiksi ja hauskoiksi kuin mahdollista. Paitsi esitelmiä ja puheita, kuuluu ohjelmaan laulua, soittoa, lausuntoa y. m. Me olisimme hyvillämme, jos sinäkin kykysi mukaan olisit avullinen työssä.

Digitized by Google

Liitämme tähän ohjelman seuraavaa neljännesvuotta varten. Olemme edelleenkin hartaat ystäväsi.

Toimikunnan puolesta

.....«

Allaoleva on jäljennös kirjeessä mainitusta kaavasta:

„ *toimikunnalle.*

Hyvät ystävät!

Minä olen pitänyt ja tulen vastakin pitämään sen raittiuslupauksen, jonka vanhempieni suostumuksella tein liittyessäni ..... osastoon.

Minä koetan niin usein kuin mahdollista päästä kokouksissa käymään; muutenkin kaikin tavoin koetan edistää Liittomme asiaa ja laajentaa sen vaikutusta.

Teidän uskollinen

(Nimi) .....

(Osote) .....

Digitized by Google

Yhdestoista luku.

Miten jäseniä on innostettava käymään kokouksissa.

Kauan on ollut olemassa eri mielipiteitä siitä, onko lapsia millään erityisillä keinoilla kiihoitettava käymään säännöllisesti kokouksissa. Meillä Suomessa on melkein kokonaan karkoitettu koko palkintojärjestelmä, kun sitä vastoin muissa maissa lapsia miltei kaikkialla kiihoitetaan kunniamerkeillä ja jos jonkinmoisilla palkinnoilla. Tietysti voi olla vain y k s i mielipide siitä, että aina olisi onnellisinta ja parasta, jos lapset kaikessa täyttäisivät velvollisuutensa, ilman että heitä tarvitsee kehoittaa tahi kiihoittaa siihen ulkonaisilla keinoilla, joko sitten rangaistuksen pelolla tahi palkinnon toivolla. Kunnianhimo on varmaankin epäiltävistä tunteista se, joka vähimmin on päässyt turmelemaan meidän kansaamme, eikä liene syytä ruveta herättämään sitä eloon lapsissakaan. Mutta varma on, että jonkunlaisella palkintojärjestelmällä voi olla hyvätkin puolensa. Se voi, ymmärtäväisellä ja oikealla tavalla käytettynä, olla voimakas kiihoituskeino, ja asiat voitanee järjestää niin, että hyöty on mahdollista vahinkoa monin kerroin suurempi.

Tietysti meidän on koetettava saada lapset niin innostuneiksi raittiusasiaan, että he rakkaudesta siihen ja käsittäen asian suuren tärkeyden heille itselleen ja koko isänmaalle, pysyvät sille uskollisina ja ahkerasti ja säännöllisesti käyvät kokouksissa. Semmoinen olisi työmme i h a n n e m u o t o. Mutta kun toiselta puolen

Digitized by Google

muistamme, kuinka vaikutuksille altis lapsen herkkä mieli on, kuinka harvoin meidän kokouksiamme pidetään ja kuinka lapsi sillä välin on monien tuhansien muiden vaikutusten alainen; vaikutuksien, jotka suorastaan voivat vastustaa kaikkea, mitä me koetamme opettaa, niin emme saa jättää mitään ulkonaisia keinoja käyttämättä, jotka voivat edistää lasten kiinnittämistä asiaamme ja auttaa heitä muistamaan opetuksiamme ja antamaansa lupausta. Meidän on muistettava, ettei lapsi vielä voi käsittää raittiusasiaa niin aatteelliselta kannalta kuin me vanhemmat ihmiset ja että meidän sentähden on käytettävä näkyviä, aisteilla käsitettäviä kappaleita, jotta asia kävisi lapselle oikein kouraantuntuvaksi. Kaikkea, parasta ja korkeintakin tietysti voi väärinkäyttää, ja samaten myöskin palkinto- eli muistomerkkejäkin. Mutta ylläolevalta kannalta katsottuna voi niitä käyttää niin, että ne edistävät suurta asiatamme.

Englannissa on mitä suurimmalla menestyksellä käytetty palkintojen antamista säännöllisestä kokouksissa käynnistä ja uskollisesta jäsenenä pysymisestä. Siellä on käytetty kahdellaisia palkintoja: mitaleja ja lauselmakortteja, kauniisti ja taiteellisesti tehtyjä. Jos annetaan muisto- eli kehotusmerkkejä, täytyy antaa sellaisia, joilla on pysyvä arvo, jotta ne voisivat täyttää tehtävänsä, s. t. s. muistuttaa lapsia siitä, että raittiusasia on heidän oma asiansa. Muistoesine ei sentähden voi olla leikkikalu tahi muu kapine, joka voi kulua rikki. Sentähden on sopivinta käyttää mitaleja ja kauniita kortteja, mitkä voi ripustaa seinälle, josta ne muistuttavat asiasta niihin painetun lauselman kautta. Englantilaiset mitalit ovat niin käytännöllisiä, että niistä voi nähdä, kauanko sen käyttäjä on ollut Toivon Liitossa. Meillä ehkei voi tulla kysymykseen mitalin antaminen niin lyhytaikaisesta kokouksissa käynnistä kuin Englannissa, sillä siellä annetaan n. k. »uuden jäsenen mitali» jo kolmen

Digitized by Google

kuukauden päästä niille, jotka säännöllisesti sen aikaa ovat käyneet kokouksissa. Seuraava mitali annetaan ensimäisen jäsenvuoden kuluttua; se näyttää jotakuinkin tällaiselta:

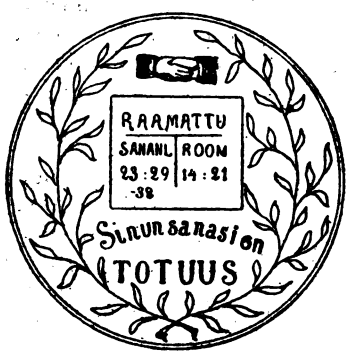

Nämä mitalit maksavat siellä 15 penniä, ja koska Englannin Toivon Liitolla on käytettävinään varsin suuret varat, ei siellä käy vaikeaksi antaa lapsille tällaisia merkkejä. Seuraavina vuosina annetaan vain erilaisia mitalinkannattimia. Niissä on eri vuosina eri kirjoitus, ja ovat ne tämännäköisiä:

Kaksi vuotta: uskollinen	Kolme vuotta: väsymätön
Neljä vuotta: luja	Viisi vuotta: kestävä

Kuusi vuotta: järkähtämätön

Digitized by Google

Niitä yhdistyksiä varten, jotka e i v ä t ota raittiuslupausta, on takapuolelle pantava toinen kirjoitus, esim.: »En tahdo käyttää juovuttavia juomia», jota lauselmaa voisi käyttää kaikissa mitaleissa.

Tämmöisillä mitaleilla samoinkuin lauselmakorteilla on suuri tehtävänsä raittiusasian ajajina. Kun lapset tuovat sellaisia kotiinsa, herättävät ne suurta huomiota. Kotiväki tarkastaa niitä tarkkaan. Vanhemmat tietysti ovat sekä ylpeitä että iloisia siitä, että lapsi on saanut tuollaisen muistomerkin; siitä puhutaan ja sitä näytellään kaikille, jotka käyvät perheessä; viedäämpä se toisinaan sukulaistenkin luo näytettäväksi ja sillä lailla se tekee tehtävänsä: levittää tietoa työstämme ja herättää harrastusta siihen.

Palkintojen jakaja, sihteeri, katsokoon, ettei niitä jaeta minään k u n n i a m e r k k e i n ä. Hänen on päinvastoin huomautettava, että tällaisen merkin aina tulee johtaa nuorien mieleen ne hyvät ja vakavat opetukset, joita he ovat Liitossa saaneet, ja muistuttaa heitä uskollisesti pitämään lupauksensa ja elämässä noudattamaan sellaista käytöstä, että asiatamme häpäisemättä voivat kantaa mitaliaan. Jos hän sitäpaitsi ilmaisee vilpittömän ilonsa siitä, että niin moni lapsi on ollut ahkera ja uskollinen kokouksissa kävijä, ei sen kautta varmaankaan herää lapsissa muita tunteita kuin ne, mitkä liikkuvat jokaisen hyvän ja tunnokkaan lapsen sydämessä, kun hän huomaa tuottaneensa mielihyvää opettajilleen ja vanhemmilleen. Ja jos vielä lausutaan sopivia kehotussanoja uskollisuudesta vähässä y. m. toisille lapsille, jotka eivät ole saaneet muistomerkkejä, ja päälle päätteeksi lauletaan joku sopiva kehoituslaulu, niin koko toimitus varmaan tulee vaikuttamaan kehoittavasti kaikkiin Liiton jäseniin, ja siten tulee muistomerkkien jakamisesta olemaan todellista hyötyä asiallemme.

Digitized by Google

Kahdestoista luku.

Ylimääräiset toimet Liitoissa.

Pääasiallisin työ suoritetaan tietysti Liiton vakinaisissa kokouksissa. Mutta jos opettajalla ja johtajalla voimia riittää, olisi varsin onnellista, jos voisi hankkia muitakin toimia ja harjoituksia Liiton jäsenille. Semmoiset lisäävät harrastusta itse pää-asiaan, vahvistavat toverihenkeä, liittävät nuoret lujemmin Liittoon ja antavat sen elämälle runsaamman sisällön.

Niistä ylimääräisistä tehtävistä, jotka kuuluvat Englannin ja Amerikan Toivon Liittojen ohjelmaan, mainittakoon seuraavat: kilpailut, ainekirjoitukset, raittiustutkinnot, urheilu- ja soitantoharjoitukset, käsityöt ja kukkanäyttelyt, koska niitä meilläkin voi ottaa käytäntöön vakinaisen työn rinnalla.

Kilpailut.

Kilpailut eri aloilla ovat erittäin suositettavia, koska ne ovat lapsille mieleisiä ja sitä paitsi sen työn kautta, jota lapsilta vaaditaan, varsinkin kehittäviä. Voimme näin ollen suositella kilpailuja lausunnossa, kertomusten kertomisessa ja kehittyneimmille lapsille esitelmien pidossa. Nämä kilpailut järjestetään parhaiten siten, että valitaan joku runo tahi kertomus, jonka sihteeri tahi se, joka johtaa tätä niin

Digitized by Google

sanoaksemme esteetillistä puolta Liiton elämässä, ensin lukee ääneen oikealla tavalla mitä äänenpainoon ja lausumistapaan tulee. Tämä on varsin tarpeellista, sillä muuten voisivat lapset kotona harjoitella väärin, eikä sellainen enää ole helposti korjattavissa. Vasta kun lasten arvostelukyky ja käsitys on harjoituksen kautta kehittynyt, voi antaa heidän ilman valmistusta harjoitella kotona sekä lausumista että kertomista. — Kun siis runo tahi kertomus on kokouksessa oikealla äänenpainolla luettu heille, saavat he kotona harjoitella sitä. Määrättynä päivänä keräytyvät lapset, ja kilpailu tapahtuu niin, että lapset vuoron perään saavat lausua tai kertoa esitettävänsä. Sitte seuraa »arvostelu» s. t. s. jokainen saa sanoa sanottavansa eri kilpailijain esityksestä. Pieni palkinto, kirjanen tahi joku muu vähäpätöinen kapine annetaan sille, joka suoriutui parhaiten. Siitä on ehkä paras äänestyksellä tulla yksimielisyyteen. Voi myöskin antaa lasten keskuudestaan valita 3 tai 5 edistyneempää lasta »palkintotuomareiksi». Nämä pitävät jonkimmoista pöytäkirjaa, s. t. s. antavat lyhyen arvolauseen joka kilpailijasta, ja sitte kilpailun päätyttyä neuvottelevat, kuka on parhaiten tehtävänsä suorittanut, jakavat palkinnot ja lausuvat yleisen arvostelunsa. On vaan heti alussa opetettava lapsia tyytymään niihin päätöksiin, joihin heidän valitsemansa »tuomarit» tulevat.

Ainekirjoitukset ja raittiustutkinnot.

Erittäin tärkeätä on että Toivon Liiton jäsenet oikein perin pohjin oppivat käsittämään raittiusasiaa, sillä sen kautta oppivat he puolustamaan sitä, tuomaan esiin syitä, jotka ovat saattaneet heitä liittymään työhön, ja torjumaan kaikkia hyökkäyksiä, joilla tahdotaan houkutella heitä pois oikealta tieltä. Kahdeksannessa luvussa mainitsemaimme kirjallisten selontekojen kautta harjaantuvat jäsenet asiallisesti tuomaan

Digitized by Google

esiin sen, minkä Liitossa pidetyistä esitelmistä ja oppitunneista käsittävät. Kun saavat kyhätä kirjoituksen määrätystä aineesta, täytyy heidän pakostakin syventyä siihen ja enemmän itsenäisesti esittää asia. Tietysti voi tätä vaatia vain edistyneimmiltä lapsilta, mutta on tarpeellista heidänkin kanssaan läpikäydä aine ja tehdä lyhyt aineenjako.

Sopivina aineina esitämme m. m. seuraavat:

1) Mitä etua on nuorilla raittiudesta?

2) Mitkä Raamatun kohdat puolustavat raittiutta ja paheksuvat juoppoutta?

3) Juoppouden seuraukset juopon maineeseen, terveyteen, varallisuuteen ja perheeseen nähden.

4) Miksi on tärkeätä, että nuoret tottuvat hyviin tapoihin?

5) Postisäästöpankit ja niiden merkitys.

6) Kuinka voimme hankkia itsellemme terveyttä, muiden kunnioitusta ja viisautta, mitä hyviä tapoja meidän siinä suhteesa on noudatettava ja mitä pahoja varottava?

7) Kodin viholliset.

8) Todellinen miehuus.

Kun kuitenkin on luultavaa, että nuoret joko kotonaan tahi muualla tottuneemmilta aineenkirjoittajilta ovat saaneet mikä enemmän, mikä vähemmän apua, on vielä jälellä yksi keino tutkia heidän omaa tietomääräänsä, nimittäin jo meillä Suomessakin käytetyt raittiustutkinnot. Ne voidaan järjestää eri lailla. Yksinkertaisin tapa on se, että kun Liitoissa on läpikäyty joku määrätty osa raittiusopista, luokittain tutkitaan, miten paljon nuoret ovat kuulemastansa asiasta oppineet. Lapset kutsutaan määrätyllä kellonlyönnillä ylimääräiseen kokoukseen, tahi voidaan tutkintoa toimittaa varsinaisessakin kokouksessa. Kysymykset kirjoitetaan mustalle taululle niin, että — jos lapset istuvat hyvin lähekkäin — joka toisen tai kolmannen lapsen on vastattava samaan kysymykseen. Siten pois-

Digitized by Google

tetaan lapsilta kiusaus vilkaista naapurinsa paperiin oikean vastauksen löytääkseen. Heti lukukauden alussa on jäsenille erityisesti huomautettava, että tämmöiset tutkinnot vielä tulevat, joten on parasta heidän tarkasti opetusta seurata, jotta voisivat asiaan niin hyvin perehtyä, että kirjallisesti sitten voivat siitä selkoa tehdä. Suullisia kertakuulustelujakin voisi joka luokalla eli osastolla toimeenpanna.

Toinen tutkintotapa on tätä melkoista monimutkaisempi ja se pannaan toimeen seuraavasti: 1) Valitaan joku erikoisosa raittiusopista, esim. alkoholin vaikutus ruuansulatukseen, verenkiertoon j. n. e. ja jaetaan kaikille, jotka kilpailuun aikovat ottaa osaa, teksti, jossa tästä aineesta puhutaan. Teksti on jaettava ilmaiseksi tahi on se valittava semmoisesta kirjasta eli sanomalehdestä, joka kaikilla kilpailijoilla on. Täällä Suomessa on tutkintoteksti otettu lastenlehti »Koiton» raittius- ja terveydenhoito-osastosta. Suurempien menojen välttämiseksi on tätä menettelytapaa kaiketi vastedeskin paras noudattaa; 2) Joka liitosta, jossa jäseniä on ilmoittautunut kilpailuun, valitaan pari kolme henkilöä kilpailua valvomaan ja kirjoituksia tarkastamaan; 3) Kaksi viikkoa ennen tutkintopäivää kehotetaan halukkaita osanottajia lähettämään nimensä ja osoitteensa; 4) Tutkintokysymykset määrätään, järjestetään ja painetaan tahi monistetaan niin lähellä tutkintopäivää kuin mahdollista; niin monta kappaletta niitä, kuin kustakin Liitosta on jäseniä tutkintoon ilmoittautunut, lähetetään suletussa kääreessä kullekin Liitolle. Kääreet saadaan aukaista vasta tutkinnon alkaessa; 5) Tutkintopäivänä kokoontuvat kaikki kilpailijat Liiton huoneustoon ja istuvat noin kolmen jalan päähän toisistaan. Kukin saa lyijykynän ja puhtaan paperiarkin, johon ylimmäksi kilpailijan on kirjoitettava nimensä, osoitteensa, ikänsä ja sen Liiton nimi, johon hän kuuluu. Kääre, jossa kysymykset ovat, aukaistaan ja nämä

Digitized by Google

jaetaan kullekin kirjoittajalle. Tutkinnossa noudatetaan seuraavia sääntöjä:

a) Kukin saa käyttää 1—2 tuntia kysymysten vastaamiseen.

b) Mitään keskustelua tutkintoon osaaottavien välillä ei ole suvaittava. Jos joku kilpailijoista on käyttänyt mukanaan tuomia kirjoja tai muistiinpanoja, ei hänen kirjoitustaan oteta huomioon palkintoja määrättäessä.

c) Mitään ei saa kysyä edes niiltä, jotka ovat kirjoitusta valvomassa. Jos joku tarvitsee lisää paperia, tahi jotakin muuta, viitatkoon hän, jolloin johtaja antaa hänelle, mitä hän tarvitsee.

Kun kirjoituksiin määrätty aika on kulunut, kootaan vastaukset ja annetaan tutkintolautakunnan tarkastettavaksi. Sitten julkaistaan tutkinnon tulokset edeltäpäin määrätyn ajan kuluessa. Jos on luvattu palkintoja paraista vastauksista, jaetaan ne samassa tilaisuudessa.

Englannissa on nämä tutkinnot ulotettu yli koko maan, niin että kaikki lapset, nekin, jotka eivät kuulu mihinkään Toivon Liittoon, ovat saaneet ottaa osaa kilpailuihin. Voi helposti käsittää, mikä mahtava raittiustiedon levittäjä tämmöinen koko maan käsittävä tutkinto on. Kun meilläkin semmoinen pannaan toimeen, on Raittiuden Ystävien asetettava keskuskomitea tarkastamaan eri paikallistutkijakuntien hyväksymiä vastauksia. Tämmöistä yritystä erittäin hyvin valmistavat pienemmät, paikalliset tutkinnot, joita voivat toimeenpanna esim. kaikki maan raittiuspiirit.

Laulu.

Kun laulu Toivon Liitoissa kuten kaikkialla on elähyttävimpänä aineksena kokouksissa, on hyvin tärkeätä, että lapset oppivat laulamaan kauniisti. Varsinaisissa kokouksissa ei kuitenkaan tahdo riittää aikaa

Digitized by Google

lauluharjoituksiin, vaikka olisivat kuinkakin tarpeellisia. Alimmilla osastoilla, semmoisilla, joihin kaikkein nuorimmat lapset kuuluvat, ehtii sentään hyvin, paitsi joka numeron välisiä lauluja vielä neljännestunnin omistaa vain lauluharjoituksille. Mutta korkeammilla osastoilla ei tähän ole riittävästi aikaa ja senvuoksi olisi hyvin suotavaa, että lauluharjoituksille omistettaisiin erityinen ilta, jolloin taitava ja innostunut johtaja saisi liittolaisille laulua opettaa. Kun Englannissa jollakin paikkakunnalla on useampia Toivon Liittoja, on siellä tapana toimeenpanna laulukilpailuja niiden välillä. Eri liitot harjoittavat samat laulut; kilpailu-illalla on kova vetovoima koko paikkakunnan asukkaihin; suurissa joukoissa saapuu väkeä kilpailua katsomaan ja palkinnonjakoa odottamaan. Luonnollisesti ovat nämä laulukilpailutkin erinomaisia raittiusasian edistäjiä, sillä laulujen sanat sisältävät useimmissa tapauksissa jonkun raittiusponsilauseen. Toivon Liitot panevat Englannissa vuosittain toimeen suurenmoisia konsertteja Kristallipalatsissa, joista suurimmassa oli laulajia 15,000 Toivon liittolaista kolmena 5,000 jäsenen suuruisena kuorona. Laulajat oli koottu kaikkialta Englannista. Kolmekymmentä tuhatta henkeä oli kokoontunut konserttia kuulemaan. Eri Liittojen laulunjohtajat olivat ensin saapuneet Lontooseen, jossa heitä harjoitti Englannin Band of Hope Unionin sihteeri. Tulos oli niin oivallinen, että nuo 5,000 lasta, jotka olivat kokoontuneet kaikkialta Englannin kulmilta, lauloivat kuin olisi heillä ollut yksi ääni. Hyvin suosittuja ovat n. k. »laulutarinat», joissa joku kaunis ja opettavainen kertomus esitetään soololauluilla, vuorolauluilla ja kuoroesityksillä. Meilläkin nämä esitykset varmaan pääsisivät hyvin suosioon. Tämmöinen esitys vaatii luonnollisesti pitkää harjoitusaikaa. Mutta eipä pitäisi voida olla epäilystä siitä, että jos syksyllä alotettaisiin harjoitella »tarinaa», kyllä voitaisiin saada se huhtikuuhun valmiiksi. Harjoitukset olisivat koko

Digitized by Google

talvisajan mahtavana yhdyssiteenä jäsenten kesken ja konsertti olisi varmaan suuri »tapaus» raittiusalalla.

Voimisteluharjoitukset.

Voimisteluharjoitukset ovat myös semmoista, mikä jäseniä huvittaa, etenkin poikia. Vuosijuhlissa ja muissa juhlissa olisi tämmöisen voimisteluseuran näytöksestä suurta hyötyä. Souto-, pallopeli-, hiihto-seuroilla on myös suuri merkitys, varsinkin ovat ne hyvät olemassa sellaiseen aikaan, jolloin yhteys Liiton jäsenten kesken muuten on höllä.

Soittoseurat.

Semmoisiakin voisi perustaa, eikä koneitten niissä tarvitsisi olla monimutkaisia, joten harjoitukset olisivat aika helppoja. Voitaisiin esimerkiksi käyttää hanuria eli harmonikkoja, huuliharppuja, okariinoja, rumpuja ja yksinkertaisia huiluja. Tämmöistä esitystä lapset pitäisivät erittäin suuremmoisena, vaikkei sillä olisikaan mitään erityistä suurta taiteellista arvoa. Kustannukset tämmöisten koneitten hankkimisesta eivät ole kovin suuria. Kokonaisia tämmöisiä soittokonekokoelmia on saatavana Helsingin Uudesta Musiikkikaupasta Fabianinkadun varrella. Soittokunnalle on tehtävä määrätyt järjestysohjeet ja säännöt, jotka jokaisen osanottajan tulee allekirjoittaa ja joita ei saa rikkoa, esim.: 1) Järjestyksen tulee aina olla mallikelpoisen; 2) Koneita ei koskaan saa viedä pois huoneustosta, jolleivat ne ole osanottajan yksityistä omaisuutta; 3) Ketkään muut kuin ne, jotka ottavat osaa harjoituksiin, eivät saa saapua harjoitustilaisuuksiin (muuten kaikki paikkakunnan pojat kokoontuisivat harjoituksia kuulemaan); 4) Opettajan tulisi olla ehdottomasti raittiin, mutta jos on m a h d o t o n t a sellaista johtajaa saada, hän kuitenkaan ei missään tapauk-

Digitized by Google

sessa saisi puheissaan lausua mitään, jota voisi pitää raittiuden halveksimisena; 5) Soittoseuran jäsenten on maksettava 10 penniä sisäänkirjoitusmaksua ja sitten 10 penniä kuukausimaksua, jota ei makseta takaisin, vaikka jäsen eroaisi seurasta; 6) Puolet mahdollisesti saatavasta tulosta jaetaan seuran jäsenille, toinen puoli siirretään konekassaan ja soittoseuran mahdollisten menojen peittämiseksi; 7) Jäsen, joka kolme kertaa peräkkäin on ollut saapumatta harjoituksiin (paitsi sairauden tai jonkun muun tärkeän syyn tähden, jonka Liiton sihteeri myöntää päteväksi), erotetaan seurasta. Lisämääräyksiä voivat paikalliskomiteat vielä tehdä, jos niin tarvitaan.

Käsityönäyttelyt.

Nekin ovat hyvin suosittuja Englannin Toivon Liitoissa. Niitä on ruvettu pitämään, jotta lapsilla olisi tehtävää talvi-iltoina, ja että lapset oppisivat oikein käyttämään vapaa-aikansa eivätkä kuluttaisi sitä juoksentelemalla pitkin katuja. Esimerkkeinä englantilaisten lasten valmistamista esineistä mainittakoon tässä: käsivarassa piirretty Englannin kartta; kehys Toivon Liiton jäsenkortille; kirjahylly; painettu kuva, joka oli väritetty; muuan piirustus; kukkasjalusta; virkattu kaulahuivi; kalvokkaat; vaatetettu nukke; ommeltuja esiliinoja y. m. Muuan p o i k a oli siihen näyttelyyn, jossa tämän kirjan tekijä kävi, leiponut leivoksen, joka herätti hyvin suurta huomiota. Näyttelyitä pidetään tavallisesti kahdesti vuodessa, ja ne kokoavat hyvin runsaasti väkeä, jotka aina ovat hyvin huvitettuja lasten käsitöistä. Näyttelyn yhteydessä pidetään pieni iltama, jossa pidetään raittiusesitelmä, lapset esittävät laulua ja lausuntoa ja näyttelyesineistä jaetaan juhlallisesti palkinnot. Samalla myödään myös ne esineet, joita lapset itse eivät tahdo pitää; osa hinnasta on annettava Liitolle. Tällä tavoin totutetaan monia lais-

Digitized by Google

koja, huolimattomia lapsia kotonaan tekemään jotakin hyödyllistä. Ensiksi kiihoittaa heitä siihen ajatus päästä näyttelyyn ja palkinnon toivo. Mutta sitten oppivat he rakastamaan työtä ja hyötyvät arvaamattoman paljon, kun lapsuudesta asti tottuvat hyödylliseen työhön. Jos köyhemmillä jäsenillä ei ole aineksia edes yksinkertaisempiin käsitöihin, on Liiton hankittava ne heille; eikä luulisi olevan vaikeata esimerkiksi kaupungeissa saada suuremmilta kauppaliikkeiltä karttuuni-, pumpulivaate-, lanka- y. m. jäännöksiä, jotka sitten, kun esineet on myyty, voidaan maksaa. Jos pieni veistokalukokoelma voitaisiin saada mahtumaan johonkin kokoushuoneuston yhteydessä olevaan huoneeseen, saisivat pojat siinä tilaisuuden valmistella pikku esineitä näyttelyyn.

Kukkasnäyttelyt.

Niillä nyt ei, arvelee moni, ole mitään yhteyttä raittiustyön kanssa. Mutta niillä on sama tarkoitus kuin käsityönäyttelyilläkin: kasvattaa työhalua ja muodostaa yhdyssiteitä jäsenten välille. Keväällä olisi lapsille jaettava kukansiemeniä, jotka he sitten kotonaan kylvävät. Tulisi valita sellaisten kasvien siemeniä, jotka pian itävät ja kukkivat. Nämä kun sitte asetettaisiin näytteille, herättäisi se huomiota paikkakunnalla ja kokoisi suuren joukon väkeä siihen iltamaan, joka näyttelyn johdosta pantaisiin toimeen ja jossa raittiusasiasta taas puhuttaisiin. Ehkäpä monet, jotka tällöin ensi kertaa olisivat kokoussalissa ja huomaisivat sen kukkasineen niin kauniiksi ja viehättäväksi, sitten tulisivat sinne monta kertaa. Jotta lapsissa syntyisi halu hoitaa kotonaan muitakin kukkasia, olisi myös sallittava tuoda näyttelyyn vanhempiakin kasveja, kuitenkin vaan sillä ehdolla, että ne ovat olleet lapsen hoidossa vähintäin kaksi kuukautta ennen näyttelypäivää. Muuten luultavasti saisi näyttelyesineeksi vastaanottaa hienon, vasta äskettäin kukkakaup-

Digitized by Google

piaalta ostetun kasvin, joka ilman mitään omistajansa ansiota saisi ensimäisen palkinnon.

Säästöpankit.

Kysymys, joka on hyvin läheistä sukua raittiudelle, on säästäväisyys. Pienelle kansalle, semmoiselle kuin meidän kansamme on, on tämä asia hyvin tärkeä. Ainakin yksi, ehkäpä kaksikin esitelmää vuodessa olisi joka Toivon Liitossa pidettävä säästäväisyydestä. Mutta, jotta tämä oppi käytännössä voitaisiin toteuttaa, tulee myös joka Liitolla olla oma säästöpankkinsa. Se käy meillä hyvin helposti päinsä asettumalla postisäästöpankin yhteyteen. Otetaan siis vaan lapsilta kymmen- ja viisipenniset ja annetaan niistä vastaavat postisäästömerkit. Vanhimmista lapsista voidaan säännöllisin ja luotettavin tyttö tai poika valita rahastonhoitajaksi, joka virka annettaisiin hänelle erityisenä kunnianosoituksena. Rahat säilyttää kuitenkin Liiton oma rahastonhoitaja, mutta nuori rahastonhoitaja pitää kirjaa ja ottaa vastaan rahat lapsilta.

Todistukseksi siitä, miten paljon todella voidaan säästää tämmöisistä pikkusummista, voimme mainita että yhdellä ainoalla Helsingin alemman kansakoulun luokalla yhtenä kevätlukukautena pantiin säästöön 100 markkaa, joka suurimmaksi osaksi keräytyi viiden pennin rahoista. Oppilaita oli 36, siis joksikin saman verran kuin tavallisesti Toivon Liitoissa.

Kirjasto ja kirjallisuus.

Koska kirjallisuus on mahtavin aatteiden ja totuuksien levittäjä, tulisi myös joka Toivon Liitolla olla lainakirjasto ja paikka, jossa lapset saisivat lukea lasten- ja nuorisonlehtiä. Joku vanhemmista jäsenistä

Digitized by Google

valitaan kirjastonhoitajaksi, ja hän voisi saada pienen tulon kokoomalla lastenlehdille tilauksia.

Yhteinen sanomalehti on epäilemättä erittäin tärkeä yhdysside Liittojen välillä ja levittää tietoa ja harrastusta asiaan. Semmoinen on jo useampia vuosia ollutkin olemassa ja on vaikuttanut paljon yleisen mielipiteen muuttamiseksi Toivon Liitoille suopeaksi. Se on lastenlehti »Koitto», jota saa tilata postitoimistoista tai, kun useampia tilataan yhtaikaa, »Koiton toimitukselta» osotteella Helsinki. Vuosikerran hinta on 1 mk. 50 p. Yhteisen lehden kautta voivat eri Liitot oppia tuntemaan toisiaan ja lähettää toisilleen tietoja ja tervehdyksiä, saada uusia työtapoja ja uusia aatteita, ja siten innostusta ja voimia yhä jatkuvaan, kestävään, innokkaaseen työhön. Jos jossain Liitossa on hyvin köyhiä jäseniä, jotka eivät voi saada kokoon tarvittavaa tilausmaksua — 5 penniä numerolta —, olisi pantava toimeen rahankeräys tahi valmistettava pieniä ylimääräisiä juhlia rahan hankkimiseksi, niin että nämäkin saisivat lehden. — Täysikasvuisten, s. o. työn johtajien, yhdyssiteenä tulisi Raittiuden Ystävien äänenkannattajan »Kylväjän» olla, jossa kosketellaan raittiustyötä lasten ja nuorison keskuudessa. Vuosikerran hinta on 4 mk.

Digitized by Google

Kolmastoista luku.

Huvitukset.

Jo ennen on muutamia kertoja huomautettu, että pääpaino työssä on pantava raittiusopetuksen antamiseen lapsille. Kaikkien muiden toimien tarkoituksena on vaan edistää tätä päätarkoitusta. Niillä tahdotaan helppotajuisemmassa muodossa, kuin esitelmät ovat, lapsiin samaa asiaa juurruttaa ja kasvattaa heissä yhteistunnetta. Monet Liitot ovat joutuneet aivan harhateille sen kautta, että huvitteluhalu jäsenissä on herännyt ja vapaasti saanut kehittyä, niin että Liiton koko tärkeä ja vakava tarkoitusperä on unohtunut. Varsinkin Liiton olemassaolon alkuaikoina on erittäin tarkasti varottava antamasta huvitteluhalulle liian suurta valtaa. Ennenkuin nuoret ovat ehtineet vakaantua ja saada harrastusta itse asiaan, on erittäin varomatonta herättää heissä harrastuksia mihinkään muuhun kuin itse pääasiaan. Meidän lastenliittomme eivät saa edistää huvihalun heräämistä nuorisossa; se kyllä pian itsestäänkin herää; meidän toimintamme tarkoituksena on herättää heissä harrastusta kunnolla täyttämään elämän hiljaiset, jokapäiväiset tehtävät. Etupäässä on meidän pyrittävä siihen, että kaikki työ tehdään iloisessa, ystävällisessä ja luottamusta herättävässä hengessä. Iloinen muoto, ystävällinen kohtelu ne antavat kokouksille semmoisen vetovoiman, että ne vastaavat monia n. k. »huveja», jos näitä ollenkaan voidaan niihin verrata.

Digitized by Google

Ankaruus ja kovuus ovat Toivon Liitossa vielä vähemmän paikallaan kuin koulussa. Sillä kouluissa lasten täytyy käydä, oli se heistä sitten kuinka ikävää tahansa. Mutta kun heidän tulonsa Toivon Liittoihin on aivan vapaaehtoista, on myös varma, että he eivät saavu semmoisiin kokouksiin, joissa johtajat eivät osoita heitä kohtaan ystävyyttä ja rakkautta.

Mutta vaihtelun vuoksi täytyy kuitenkin lastenliitoilla samoin kuin aikuistenkin yhdistyksillä jonkun kerran olla viattomia ja virkistäviä huveja, ja voivat nekin tavallaan asiata edistää. Tämmöisinä virkistävinä poikkeuksina varsinaisesta työstä pitäisimme teeiltoja ja huvimatkoja.

Teeiltoja olisi vuodessa pidettävä vähintäin kaksi: toinen vuosikokouksen ja toinen joulujuhlan yhteydessä. On huomattava, että valmistukset näitä varten ovat tehtävät ajoissa. Erityiselle toimikunnalle on annettava tehtäväksi teentarjoilu: se jakakoon jäsenilleen eri tehtävät, kuten kuppien, teeleipien, pöytäliinojen y. m. hankkimiset. Jos juhlassa tulee olemaan saapuvilla suurempi määrä lapsia, on sovittava siitä, miten tarjoilu järjestetään, ettei syntyisi hämminkiä ja sekaannuksia.

Huvimatkat.

Kesäisin, jolloin yhteys jäsenten välillä on miltei olemattomissa, kun varsinaisia kokouksia ei pidetä, ovat huvimatkat hyviä yhteyden säilyttäjiä. Jo keväällä tulisi niitä suunnitella, sopia kokoontumispaikasta ja ajasta, eväistä y. m. Huvimatkat olisivat mieluimmin tehtävät johonkin kauniiseen metsään tahi jollekin muulle luonnonihanalle paikalle. Matkan päämäärä ei saisi olla kaukana, etteivät jäsenet väsyisi, ennenkuin saapuvat perille. Vuoden kuluessa pitäisi koota varoja matkoja varten, esim. 5 penniä kuussa, jonka silloin luulisi riittävän sekä joulujuhlaan että huvimatkoihin,

Digitized by Google

kun kassassa olisi 40 penniä jäsentä kohti. Jos joku tahtoo ja voi antaa enemmän, niin sitä parempi. Huvimatkoilla voidaan, paitsi leikkiä vapaassa luonnossa, myös pitää esitelmiä, joissa kauniin luonnon raittiudesta johdutaan puhumaan, miten ihmisenkin tulisi olla raittiina ja puhtaana, laulaa lauluja kesän iloista j. n. e. Huvimatkan järjestäjän kekseliäisyydestä suuresti riippuu, miten hauskaksi ja onnistuneeksi huvimatka saadaan. Heti huvimatkalle lähdettäissä on pidettävä huolta siitä, että vallattomuuden ja kujeiden ei anneta päästä valtaan, että lapset pysyvät koossa j. n. e. Talvikuukausina on myös kesäksi opittava sopivia lauluja, joita sitten tämmöisissä tilaisuuksissa voidaan laulaa.

Digitized by Google

Neljästoista luku.

Erityiset kokoukset.

Hauskoja ja vaihtelevia keskeytyksiä varsinaisten kokousten tyynessä ja ahkeratöisessä jaksossa ovat vuosi-*) ja puolivuosikokoukset.

Vuosikokous.

Samoin kuin yksityiset henkilöt viettävät syntymäpäiviään, samoin tulee myös yhdistysten viettää vuosipäiviään. Tämmöinen vuosikokoushan on yhdistykselle oivallinen tilaisuus muistuttaa olemassaolostaan. Sitä voitaisiin esimerkiksi ilmoitella, kuten Englannissa tehdään, pienillä ilmoituslehdillä, joiden toiselle puolelle ohjelma on kauniisti painettu ja toisella puolella taas on joku lyhyt, kaunis, pieni raittiusruno tahi kertomus. Näitä jaettaisiin joka taloon kokoustalon naapuristossa, niin että kaikki tietäisivät kokouksesta. Itse kokoussali koristettaisiin kaikilla vihreillä kasveilla, mitä lapsilta ja naapureilta vaan saataisiin lainatuksi. Joku kaunis kuultokuva (transparangi) voitaisiin yksinkertaisella tavalla liimata kokoon ja ripustaa salin peräseinään. Se voisi olla vaikka seuraavan näköinen:

*) Yksinkertaisinta laskujen päättämisen y. m. vuoksi lienee, että työvuosi päättyy samalla kuin kalenterivuosi.

Digitized by Google

Eriväristä silkkipaperia olisi siinä leikkausten kohdalla. Puitteeksi kelpaa hyvin yksinkertainen puulaatikko, josta pohja on otettu pois ja korvattu pahvilevyllä. Kuultokuvan valaistukseksi ei kelpaa lamppu, siihen on käytettävä hyvin paksuja stearііnikynttilöitä, joita kyllä nykyään saa suuremmista kaupoista.

Pöydälle levitetään kaunis pöytäliina, ja kaksi kaunista kynttiläjalkaa lainataan joltakin rikkaalta paikkakuntalaiselta. Lasten tulee myös ottaa osaa ohjelman suoritukseen, he laulavat muutamia kaikkein kauneimpia vuoden kuluessa hyvin harjoittamiaan lauluja ja lukevat pari kolme kertomusta ja runoa. Pääpaino pannaan sentään sihteerin vuosikertomukseen, jonka tulee olla lyhyt, mutta täsmällinen. Siinä pitää mainita uusien jäsenten lukumäärä ja ovatko vanhoista ehkä jotkut muuttaneet toiseen Liittoon. Siinä tapauksessa, että joku jäsenistä on rikkonut lupauksensa, on sekin surullinen tapaus mainittava, kuitenkin luonnollisesti mitään nimiä ilmoittamatta. Jos joku suurempi kokous tahi esitelmätilaisuus on paikkakunnalla ollut ja Liitto on ollut sen kanssa jossakin tekemisissä, on siitäkin mainittava. Samoin myös, jos laulu-, ainekirjoitus- tahi raittiustutkintoja on pidetty, ovat palkinnonsaajien nimet mainittavat. Vuosikertomuksen pohjasävelen tulee aina olla iloinen ja toivorikas. Tietysti on vuoden kuluessa masentaviakin tapahtumia ollut

Digitized by Google

ja monta pettymystä tullut, mutta niistä ei pitäisi vuosikertomuksessa paljon puhua. — Vuosikokouksessa sopii myös antaa kaikille niille, jotka uskollisesti ovat kokouksissa käyneet, mitali tahi kaunis lauselmakortti, aina sen mukaan, mitä Liitolla on tapana jakaa. Englannissa tervehditään reippailla käsientaputuksilla jokaista palkinnon saajaa, kun hän astuu esiin palkintoansa ottamaan.

Tämmöinen iloinen, sydämellinen, toivorikas, hyvin järjestetty vuosikokous jää varmaan jokaisen Liiton jäsenen mieleen, ja loistaa siellä kuin tähti viitaten heille oikeata tietä, kun heitä houkutellaan luopumaan niistä hyvistä opeista, joita heille Toivon Liitoissa on koetettu antaa.

Puolivuosikokous.

Toinen kokous, joka vuosikokouksen jälkeen olisi tärkein, olisi pidettävä vuoden toisella puoliskolla. Siihen olisi kutsuttava kaikki lasten vanhemmat, niin että noin k a k s i henkeä joka perheestä saisi v a p a a n pääsyn; muut saisivat maksaa sisäänpääsymaksun. Tässä kokouksessa suorittaisivat lapset koko ohjelman. Joku vanhemmista lapsista olisi harjoitettava pitämään hyvä esitelmä esim. aineesta: »Miksi meille lapsille opetetaan Toivon Liitoissa raittiutta?» tahi voitaisiin esitelmässä esittää raittiusopin fysioloogista tai kemiallista puolta; esitelmäaiheeseen kuuluvia kuviakin tulisi käyttää, esim. kun on aineena »alkoholin vaikutus ruuansulatukseen» tahi »miten alkoholi syntyy oluessa» j. n. e. Raittiusleikkejä ja vuorokeskusteluja esitettäisiin ja lapset laulaisivat laulujaan. Lopuksi olisi sihteerin tahi Liiton puheenjohtajan puhuttava muutamia vakavia ja ystävällisiä sanoja lasten omaisille, muistuttaen heitä kannattamaan johtokuntaa sen koettaessa saada lapsia käymään kokouksissa ja osoittaen kaikkien kansalaisten ja etenkin vanhempien velvolli-

Digitized by Google

suuksia lapsia kohtaan tässä asiassa. Kokous olisi saatava niin hyväksi, jalostavaksi ja miellyttäväksi, että jäsenten omaiset siellä mielellään viipyvät ja kaipauksella odottavat seuraavaa samankaltaista juhlaa saatuansa tästä sekä herättäviä että virkistäviä muistoja.

Viidestoista luku.

Opetusvälineet.

Taikalyhty on erittäin hyvä havaintovälikappale, jonka pitäisi päästä hyvin paljon laajemmalti käytäntöön maassamme kuin nyt on laita. Joka piiritoimikunnan olisi ostettava oma taikalyhty, jota se sitten voisi halvasta maksusta lainailla eri paikallisseuroille. Kun nyt jo on saatavissa runsaasti kaikellaisia kuvia niinhyvin ihmiselämästä kuin fysiologian, historian, maantieteen, kaunotaiteen y. m. alalta, tarjoavat nämä näytökset hyvää ja mieltäkiinnittävää vaihtelua opetukselle.

Kuultokuvat eli transparangit. Jos taikalyhtyä ei voida saada tahi jos se olisi haettava kovin kaukaa, voidaan myös samaa tarkoitusta varten käyttää kuultokuvia, jotka ovat helpompia aikaansaada. Ne voidaan helposti sijoittaa kokoushuoneen nurkkaan, jossa ne asetetaan seinän nojaan. Nurkkaan asetetaan poikkilauta, ja sille pannaan kynttilät. Kuultokuva esittää jotakin ainetta, josta kokouksessa aijotaan pitää esitelmä. Kun lamput ja kynttilät huoneessa sammutetaan ja kaikki valo pääsee sinne vaan kuultokuvan

Digitized by Google

moniväristen silkkipaperien kautta, on valaistus huoneessa hyvin omituinen ja vaikuttaa kuulijoihin, jotka sen kautta ovat melkein p a k o t e t u t kiinnittämään huomionsa kuultokuvaan ja esitelmään. Kuvamme näyttää kuultokuvan, jota jo on Helsingissä käytetty. Kaikista • merkkisistä paikoista on pahvi leikattu pois ja sijaan liimattu eriväristä silkkipaperia.

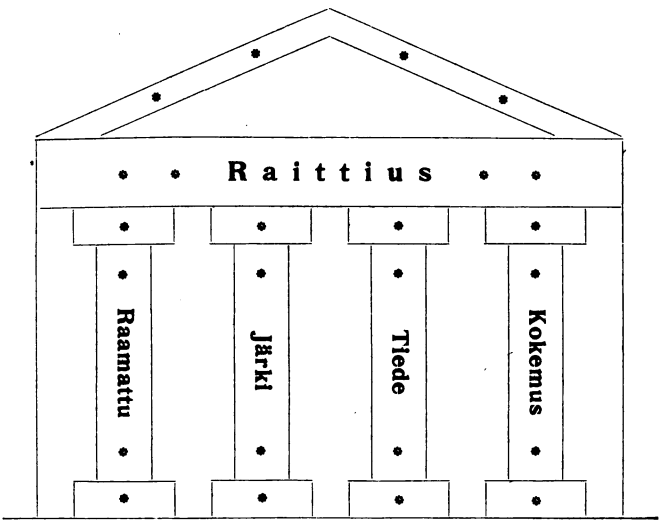

Kuultokuvan molemmin puolin voitaisiin asettaa pari kuusta, kuitenkin niin, etteivät ne sitä estä näkymästä, vaan vaikuttavat, että se näyttää olevan kuin lehtimajassa. Jos paikkakunnalla on kekseliäs maalari tahi joku muu sukkela henkilö, voi hän valmistaa kuultokuvan; siihen tarvitaan vaan paksua pahvia, kummia ja eriväristä silkkipaperia. Semmoista kuultokuvaa voisi sitten lainailla kaikille naapuriliitoillekin.

Digitized by Google

Panoraama. Silläkin on sama tarkoitus kuin molemmilla edellisillä, nimittäin saada kuulijain huomio tarkasti kiinnitetyksi esitykseen. Panoraamaa käytetään melkein aina huvittamaan raittiuskertomusta; ja sen muodostaa kokoelma kuvia, jotka ovat kiinnitetyt liikkuvalle, kahden akselin ympäri kierretylle kankaalle. Jokaisessa tärkeämmässä osassa kertomusta kierretään uusi kuva näkyviin, ja kuulijat saavat katsella sitä niin kauvan kuin kertomus viipyy sillä kohden; sitten kierretään taas esiin uusi kuva j. n. e. Huoneessa sammutetaan esityksen ajaksi kaikki lamput, vain panoraaman edustalla palaa lamppurivi.

Nämä panoraamat ovat hyvin vaikeita saada toimeen, koska taulujen tulee olla tosi taiteilijain tekemät voidakseen todellisesti ja elävästi tapauksia esittää. Niitä pitäisi vielä olla luvulleen monta, että ne kustakin kertomuksesta voisivat näyttää edes päätapaukset ja lopuksi pitää niiden olla aika suuria, niin että huoneen toisessa päässä olevatkin voisivat ne nähdä. Jos sentään joku meidän parhaista taiteilijoistamme rupeaisi käsittämään lasten raittiusopetuksen suurta merkitystä ja omistaisi osan ajastaan tällaisten kuvien maalaamiseen, kuten taiteilijat Englannissa ovat tehneet, voitaisiin tämmöinen panoraama Suomessakin hankkia.

Digitized by Google

Kuudestoista luku.

Menot ja tulot.

Kaikissa hyvissä yhdistyksissä maailmassa täytyy, ikävä kyllä, ajatella myös rahallista puolta. Niin tässäkin työssä. Kun on kysymyksessä Toivon Liittojen työ, on sentään olemassa suuri etu, jota ei aina ole, ja se on, että, jos asian oikein osaa esittää, on paljon helpompi saada sitä varten varoja, kuin muihin hyviin yrityksiin. Kaikkein säästeliäimmänkin sydän heltyy, kun häneltä pyydetään lahjaa »lapsikultasille«. Työn alussa on senvuoksi tehtävä likimääräinen arviolasku välttämättömistä menoista, ja sitten koetettava keksiä keinoja näiden menojen peittämiseksi.

Menoja. Suurin menoerä on sihteerin palkka. Suuremmassa kaupungissa, jossa otaksutaan saatavan useampia Liittoja syntymään, on tämä virka, jos suinkin mahdollista, oleva palkallinen. Hyvin sihteerin tointa hoitaakseen täytyy siksi asetetun henkilön uhrata toimeensa niin paljon aikaansa ja voimiaan, ettei hän voi pitää sitä minäkään sivutyönä. Voidaan myös paremmalla oikeudella vaatia, että virka tunnollisesti hoidetaan, kun se on palkallinen. Jos sentään joku henkilö, joka on niin onnellisessa taloudellisessa asemassa, ettei hän tarvitse mitään palkkaa, tahtoo ottaa viran palkatta, niin sitä parempi asialle, ja tämmöinen tarjous on aina kiitollisuudella vastaanotettava. Alussa voisi kai kylläkin sihteerin

Digitized by Google

virkaa hoitaa esim. joku alemman kansakoulun opettajatar, jolla on vain muutamia tunteja päivässä koulua eikä mitään kotityötä. Mutta kun Toivon Liittojen luku siten on noussut kymmeneenkin ja laulu-, soitto- ja käsityöharjoituksista on pidettävä huolta, tarvittaisiin luultavasti kyllä sihteerin koko aika. Sihteeri voisi myös päivällä — itse Toivon Liittojen työ suoritetaan melkein yksinomaan iltasilla — pitää raittiusluentoja kouluissa j. n. e.

Muut menot, mitä Toivon Liitoissa tulee kysymykseen, olisivat kaiketi maksu huoneustojen valosta ja siivoamisesta, menot kilpapalkintoihin, köyhimpien jäsenten laulukirjoihin, käsityötarpeisiin, mitaleihin, lauselmakortteihin, soittokoneisiin j. n. e.

Tuloja. Vakinaisia tuloja olisivat jäsenten kuukausimaksut, joka köyhimmiltä jäseniltä olisi 5 penniä, parempiosaisilta 10 penniä. Näistä tuloista maksettaisiin teeiltojen ja kesäretkien menot sekä vanhempien lupaliput ja jäsenkortit. Muut tulot saadaan vuosi- ja puolivuosikokousten ovirahoista.

Kun kuitenkin on luultavaa, että nämä tulot eivät riitä, tulisi toimikunnan koettaa hankkia Liitolle k a n n a t t a j i a, jotka puolivuosi- tahi vuosimaksulla helpottaisivat Liiton olemassaoloa. Näiden hankkimiseksi tulisi toimikunnan lähettää Liiton tarkoituksesta ja työstä selonteko, jonka lopussa lämpimästi vedottaisiin kaikkien kansalaisten velvollisuuteen auttaa tätä työtä, kaikille niille henkilöille paikkakunnalla, joiden luulisi olevan taipuvaisia apua antamaan. Jollei työn järjestystä ja merkitystä täydellisesti selitetä, ei voi toivoa kannatusta sille. Kannatusmaksu voitaisiin määrätä esimerkiksi kahdeksi markaksi. Kerran vuodessa voitaisiin myös panna toimeen rahankeräys korteilla, joissa jokainen ruutu vastaa kymmentä penniä. Kannattajat varmaan mielelläänkin lunastaisivat kukin yhden kortin, jossa olisi 20 ruutua, vastaten 2 mk. Englannissa ottavat myös Liittojen jäsenet tämmöisiä kort-

Digitized by Google

teja ja kokoovat keskimäärin 25,000 Smk. vuodessa keskusyhdistykselle. Samoin voitaisiin joka toinen vuosi asianomaisella luvalla panna toimeen myyjäiset, joissa tietysti saataisiin suurempi summa yhdellä kertaa.

Seitsemästoista luku.

Kuinka työ Toivon Liitoissa on saatava hedelmiä tuottavaksi.

Tärkein ehto tässä on, että kaikki kokoukset ovat hyvin valmistettuja pienimpiä yksityiskohtia myöten. Valitse edeltäpäin laulut, jotka lauletaan, puhuttele edeltäpäin sitä, jonka tulee pitää rukous, määrää edeltäpäin, mikä kohta Raamatusta kokouksen alussa luetaan, pidä huolta siitä, että esitelmän pitäjä tai puhuja saapuu ajoissa kokoukseen. Alota ja lopeta täsmälleen määrätyllä minuutilla. Kaikkea pitkäpiimäisyyttä vältä. Katso, että kaikki lapset seuraavat esitystäsi. Pidä hyvää kuria; lapset hyvin pian tottuvat järjestykseen, ei heille ole vaikeampaa istua hiljaa kuin meluta ja teuhata. Jos joku on auttamaton telmijä, aseta hänet istumaan muista erilleen, ettei hän häiritsisi muita. Tee ohjelma puhujia varten jo kolme kuukautta edeltäpäin ja pidä huolta siitä, että kaikki, jotka ovat luvanneet, myös saapuvat, tahi lähettävät peruutuksensa ainakin muutamia päiviä edeltäpäin. Laita niin, että aina

Digitized by Google

on varalla muutamia varamiehiä, joita hätätilassa voidaan pyytää, sillä ei sihteeri voi yhtaikaa olla kuin yhdessä kokouksessa. Pidä aina valmiina hyvä esitelmä, jonka voit antaa varamiehille, jos vakinaiset eivät voi kokoukseen tulla. Kutsu kaikki, jotka ovat luvanneet työssä auttaa, vähintäin kerran kuussa kokoukseen, jossa ilmoitetaan, mitä apua kukin Liitto tarvitsee, kysellään ja keskustellaan työstä ja eri työtavoista, malliesitelmiä ja luentoja pidetään j. n. e. Seuraavassa teemme ehdotuksen neljännesvuoden ohjelmaksi, joka alkaa 1 p:nä lokak. ja päättyy joulukuussa. Tämmöiset ohjelmat olisivat mieluimmin painettavat ja sitten jaettavat jäsenille. Mutta jos ei siihen ole varoja, voidaan ne hektografeerata.

Digitized by Google

Ohjelma

Toivon Liiton kokouksia varten Helsingissä

Lokak.—Jouluk. 19 .

Osasto: **„Kodin Turva“.**

Huoneusto: Kasarminkadun koulu.

Sunnuntaina 5 p. lokak. »Oluen valmistus».
Nti Johansson.

Sunnuntaina 19 p. lokak. »Onko alkoholi ravintoaine«?
Nti Johansson.

Sunnuntaina 2 p. marrask. »Alkoholi ja hermosto».
Nti Johansson.

Sunnuntaina 16 p. marrask. »Alkoholi ja verenkierto».
Nti Kovero.

Sunnuntaina 30 p. marrask. »Alkoholi ja verenkierto».
Nti Kovero.

Sunnuntaina 7 p. jouluk. »Alkoholi ja ruuansulatus».
Nti Johansson.

Sunnuntaina 21 p. jouluk. Joulujuhla.
Sihteeri ja *past. Närilä* y. m.

Digitized by Google

Vielä on huomattava, että ketkään muut lapset eivät saa ottaa osaa kilpakirjoituksiin, kukkas- ja käsityönäyttelyihin kuin ne, jotka säännöllisesti käyvät kokouksissa. Samaten saavat vain nämä laulaa kuoroissa vuosi- ja puolivuosikokouksissa ja esiintyä vuorokeskusteluissa ja leikeissä. Kaikkia näitä oikeuksia tulee näet pitää tarkkaavaisuuden, ahkeruuden ja hyvän käytöksen palkkiona. Se on lapsille huomautettava jo ensimäisissä kokouksissa, että he tietäisivät, mitä sääntöjä Liitossa on.

Lopetamme tähän ja yhdistämme seuraaviin ponsilauseisiin ehdot, joita työn menestyminen vaatii:

1) Tee Liitolle sopivat säännöt ja noudata niitä tarkasti.

2) Valitse toimikuntaan sopivat jäsenet.

3) Pidä tarkkaa pöytäkirjaa ja tilikirjaa.

4) Pidä säännöllisesti toimikunnan kokouksia.

5) Toimita uusien jäsenten otto juhlallisesti.

6) Pidä huolta siitä, että jäsenet suorittavat jäsenmaksunsa.

7) Merkitse, kutka jäsenet ovat kokouksessa saapuvilla.

8) Pidä tästä asiasta tarkkaa kirjaa.

9) Käy poisjääneiden jäsenten kotona.

10) Tee kokoukset opettavaisiksi ja hauskoiksi.

11) Anna lapsille kokouksissa tehtäviä.

12) Valmista aina edeltäpäin neljännesvuoden ohjelma.

13) Valmista hyvissä ajoin ohjelma kaikkiin kokouksiin, varsinkin vuosi- ja puolivuosikokouksiin.

Digitized by Google

14) Hanki lainakirjasto.

15) Perusta säästöpankki.

16) Pidä kukkasnäyttely kesällä.

17) Toimita käsityönäyttely talvella.

18) Alota ja lopeta kaikki työ rukouksella, jätä kaikki Jumalan käteen ja tee työsi Hänen silmäinsä edessä.

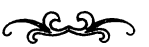

Digitized by Google

Sisällys:

		Sivu
Johdanto		1
1 luku.	Kuinka työ on pantava alulle	3
2 luku.	Ensimäinen lastenkokous	7
3 luku.	Avustajien ensimäinen kokous	10
4 luku.	Työjärjestyksen laatiminen	13
5 luku.	Toivon Liiton toimikunnan eri jäsenten tehtävät	15
6 luku.	Toivon Liiton säännöt	18
7 luku.	Lasten ottaminen Toivon Liittoon	21
8 luku.	Vakinaiset kokoukset:	
	Kokousaika	27
	Kokoushuoneusto	29
	Lasten jakaminen osastoihin	31
	Esitelmät ja muu opetus	32
	Kokouksen muut tehtävät	35
	Kokousajan jako	40
	Tutkinnot ja todistukset	42
	Kuinka opettajia ja esitelmän pitäjiä saadaan	43
9 luku.	Kokouksissa käyminen	45
10 luku.	Lupauksen pitämisen valvominen	47
11 luku.	Miten jäseniä on innostettava käymään kokouksissa	50
12 luku.	Ylimääräiset toimet Liitoissa:	
	Kilpailut	54
	Ainekirjoitukset ja raittiustutkinnot	55
	Laulu	58
	Voimisteluharjoitukset	60

Digitized by Google

Sivu

Soittoseurat 60
Käsityönäyttelyt 61
Kukkasnäyttelyt 62
Säästöpankit 63
Kirjasto ja kirjallisuus 63
13 luku. Huvitukset 65
14 luku. Erityiset kokoukset 68
15 luku. Opetusvälineet 71
16 luku. Menot ja tulot 74
17 luku. Kuinka työ Toivon liitoissa on saatava hedelmiä tuottavaksi 76

Digitized by Google

Täydellinen Raittiusopetusvälineistö,

joka sisältää lääket. professori *Curt Wallis'in* 4 värillistä seinätaulua alkoholin vaikutuksista ihmisen sisälmyksiin, 12 seinätaulua teokseen „Mitä tiede sanoo väkijuomista?“, sievän laatikollisen täynnä kojeita (yhteensä 26 pulloa, lasipataa, putkea j. n. e.), joilla voi näyttää, kuinka olut ja viini palaa syystä, että niissä on alkoholia, kuinka surkeasti olut ja viina jäävät maidosta takapajulle, mitä ravintoarvoon tulee j. n. e., sekä kirjateokset „Alkoholikysymys“, „Mitä tiede sanoo väkijuomista?“ ja „Toivon Liiton opas“, saadaan **50 markasta** (ilman lähetyskuluja)

Raittiuden Ystäviltä.

Välineistöstä voidaan myös eri osia saada seuraavaan hintaan:

Laatikko sisältöineen	20 mk.
Curt Wallis'in 4 taulua	15 „
12 taulua teokseen: Mitä tiede sanoo väkijuomista?	12 „

Erityisiä kappaleita kuvasarjoista ei myydä.

Raittiuden Ystävien toimistosta on myös saatavissa professori *Curt Wallis'in* laatimat kipsiset preparaatit sekä ehdottomasti raittiin ihmisen että alkoholistin sisäelimistä. Sarja sisältää 7 mallia. Hinta 40 mk.

Raittiusopettajatutkinnon alemman kurssin kirjat:

Alli Trygg-Helenius ja Matti Helenius: Alkoholin vaikutukset	—: 50
Alli-Trygg-Helenius: Toivon Liiton opas	1: —
Matti Tarkkanen: Raamattu ja raittiuskysymys	—: 60
M. Helenius: Sopiiko kristityn kuulua raittiusseuraan? . .	—: 20
K. V. Hurmerinta: Raittiusopetuksesta pyhäkouluissa . . .	—: 10
Alli Trygg-Helenius: Minkä vuoksi nuorisolle on raittiusopetusta annettava?	—: 20
Mandi Granfelt: Kolme puhetta lapsille	—: 30
Yhteensä Smk.	2: 90

Saadaan

Raittiuden Ystävien toimistosta Helsingissä.

Digitized by Google

Nuorison raittiusopetusta ja Toivon Liiton työtä koskevaa kirjallisuutta:

Minkä vuoksi nuorisolle on raittiusopetusta annettava? kirj. *Alli Trygg-Helenius.* Hinta 20 p.

Mitä vaaditaan Toivon Liiton opettajalta? kirj. *Mandi Granfelt.* Hinta 10 p.

Toivon Liitto-työstä maalaisoloissa, kirj. *Maiju Helenius.* Hinta 10 p.

Mitä tiede sanoo väkijuomista? kirj. *Matti Helenius.* Hinta korukansissa 2 mk. 50 p.

Alkoholin vaikutukset, kirj. *Alli Trygg-Helenius ja Matti Helenius.* Hinta 50 p.

Väkijuomain vaikutus, kirj. *Matti Helenius.* Hinta 10 p.

Raittius-katkismus nuorisolle. Kysymyksiä ja vastauksia juovutusjuomista, mukailtu Suomen raittiusseurain ja Toivon Liittojen käytettäväksi. Hinta 20 p.

Esitelmiä nuorison raittiuskokouksissa I—VI à 5 p.

Kolme puhetta lapsille, kirj. *M. Gt.* Hinta 30 p.

Nuorison raittiuskokousten ohjelmia I. Hinta 15 p.; II. Hinta 10 p.

Toivon Liiton laulukirja. Sisältää 212 laulua ja virttä. Hinta kovissa kansissa 25 p.

Suomen raittiusyhdistysten nuottikirja. Sisältää m. m. nuotit Toivon Liiton laulukirjaan. Yhteensä yli kaksisataa eri laulunuottia. Hinta vaatekansissa 3 mk.

Toivon Liiton vuorokeskusteluja II—III à 20 p.

Toivon Liiton 10 pennin kirjasia 1—3. Kaikki kuvalla varustetut.

Pikku kapteeni. Kertomus Toivon Liiton lapsille. Hinta 20 p.

Raittiuskertomuksia I—II à 75 p.

Raittiusrunoja. Hinta 50 p.

Toivon Liiton jäsenkirja. Hinta 3 mk.

Toivon Liiton jäsenkortit. Hinta 5 p. kappale.

Vanhempien lupaliput. Hinta 2 p. kappale.

Kaikkia tässä lueteltuja kirjoja kuin myös kaikenlaista raittiuskirjallisuutta tilataan osotteella

Raittiuden Ystävät Helsinki, (Eerikink. 3).

Digitized by Google

Digitized by Google